Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

Қишлоқ ҳақиқати

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг газетаси

ГАЗЕТА 1974 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

28 ИЮЛЬ, 1982 ЙИЛ, ЧОРШАНБА

№ 172 (2.578).

Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЎЗБЕКИСТОН САНОАТИНИНГ РАПОРТИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика саноат корхоналарининг коллективлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган социалистик мусобақани кенг авж олдириб, маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан 1982 йил январь-июль ойлари планини 27 июль куни бажардилар.

Кўмир, нефть, ва газ қазиб олиш, машинасозлик маҳсулотининг бир қанча турларини, минерал ўғит, химиявий тола, цемент, шифер, пайпоқ ва трикотаж буюмлар, чарм пойабзал, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ва буюмларнинг бошқа турларини ишлаб чиқариш юзасидан январь-июль ойлари планининг ошириб бажарилиши кутилмоқда.

(ЎзТАГ).

ҚИШЛОҚ РАЙКОМИ

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми партия олдига, бутун совет халқи олдига мураккаб ва масъулиятли вазифаларни қўйди. Ўртоқ Л. И. Брежнев шу тўғрида гапириб, ҳамиша бўлганидек, асосий оғирлик район партия комитетларининг зиммасига тушади, деб таъкидлади. Уларнинг ҳозирги кундаги жўшқин ишлари буни тасдиқлаб турибди.

Ҳозирги вақтда уч мингга яқин қишлоқ райкоми бор. Улар ўтган йиллар мобайнида омма ўртасида олиб бориладиган ташкилотчилик ва ғоявий-сиёсий ишда анча тажриба тўпладилар. Эндиликда бу ишни янада юксак даражага кўтариш, иш услуби ва методларини яхшилаш керак. КПСС Марказий Комитети Пленуми қарорларининг чуқур моҳиятини ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир меҳнатчининг онги ва қалбига сингдириш, озиқ-овқат программасини амалга оширишда ўз ўрни ва ролини аниқ белгилаб олишига ёрдам бериш мўлжалланган марраларга эришмоқ учун ҳамма ишни қилиш муҳимдир.

Маълумки, партиянинг аграр сиёсатини амалга оширишда оғирлик маркази капитал маблағлардан олинадиган самарани ошириш, қишлоқ хўжалигининг маҳсулдорлигини ўстириш, унинг агросаноат комплексидаги барча тармоқлар билан алоқаларини чуқурлаштириш ва такомиллаштириш соҳасига кўчирилади. Ер, техника, ўғит, озуқа ва шу сингарилардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш вазифаси ўртага қўйилмоқда. Шунга биноан қишлоқ райкомларидан ишга сифат жиҳатидан янгича ёндошиш, қишлоқда содир бўлаётган жараёнларга моҳирлик билан раҳбарлик қилиш талаб этилади.

Ҳозирги қишлоқ хўжалик райони мураккаб, кўп тармоқли организмдир. Қишлоқ коммунистлари ишининг натижалари кўп ва жуда хилма-хил нарсалардан таркиб топади, албатта. Лекин шундай бўлса ҳам, бунда зўр ғайрат ва моҳирлик билан амалга ошириладиган партиявий раҳбарлик ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир.

Район партия комитетларининг ишида ибрат бўладиган қимматли нарсаларни ҳамма жойда топиш мумкин. Масалан, Россия Федерацияси, Украина, Грузия, Латвия, Эстониядаги бир қанча район партия комитетларининг практикасини ҳар қанча маъқулласа арзийди. Улар қишлоқ хўжалигини ва у билан боғланган тармоқларни бошқаришнинг принципиал янги стуруктурасини жорий этишда етакчи ташкилотчилик ролини биринчи бўлиб ўз зиммаларига олдилар. Уларнинг муайян бир мақсадни кўзлаб зўр ғайрат билан қилаётган ишлари район аграр-саноат бирлашмаларини қарор топтиришга кўп жиҳатдан ёрдам берди. Ҳозирги вақтда мамлакатнинг ҳамма қисмида бу бирлашмаларнинг тажрибасидан фойдаланилмоқда.

КПСС Марказий Комитети май Пленумининг якунларини муҳокама қилган партия комитетларининг пленумлари ва актив йиғилишларида ҳозирги кунда район партия комитетларининг фаолияти учун кенг имкониятлар очиб берилаётганлиги мамнуният билан таъкидлаб ўтилди. Улар агросаноат комплексига сиёсий раҳбарликни амалда таъминлашлари, бу комплекснинг район бўғинидаги барча таркибий қисмлари пухта ишлашини йўлга қўйишлари керак. Бунинг учун партиянинг қишлоқ райкомларини мустаҳкамлаш соҳасида амалга ошираётган бир қанча конкрет тадбирлари натижасида қўшимча имкониятлар вужудга келди. Райкомларда, жумладан, қишлоқ хўжалик бўлимлари тузилмоқда Кўп комитетларда улар ўз вазифаларини ҳозирданоқ бажаришга киришдилар. Энг муҳим соҳага партиявий раҳбарликни яхшилаш — биринчи навбатдаги вазифадир.

Ҳар бир район Озиқ-овқат программасини амалга оширишга энг кўп ҳисса қўшмоғи керак. Бу программа ҳозирданоқ ўзининг дастлабки самараларини бера бошлаши лозим. Бу эса қишлоқ хўжалигида навбатдаги ишларнинг бутун цикли олдига, бутун агросаноат комплекси олдига катта талаблар қўяди. Беш йилликнинг иккинчи йили планлари ва мажбуриятларни тўла ҳамда ошириб бажариш учун мусобақани бутун чоралар билан ривожлантириш, хўжасизлик, уюшқоқсизликка қатъиян чек қўйиш — район партия комитетларининг бурчидир.

Колхоз ва совхозларда, шунингдек уларга хизмат кўрсатадиган ташкилотларда ишнинг қандай аҳволда эканлигини кун сайин назорат қилиб туриш бу вазифани бажаришга ёрдам беради. Бундай назорат собитқадам ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий ишни бирга қўшиб олиб боргандагина ишнинг муваффақиятини таъминлайди. Агросаноат бирлашмасини вужудга келтириш кифоя қилади ва бундан кейин районда ҳамма иш юришиб кетади, деб ўйлаш ярамайди. Бундай бирлашмани вужудга келтириш турли соҳалардаги ходимларнинг психологиясини тамомила ўзгартириш билан, ўзининг тор доирадаги манфаатларинигина кўзлаш каби яроқсиз принципни йўқотиш билан боғланган катта ишнинг бошланғич босқичидир, холос.

Идоравий тарқоқликни бартараф этаётганда энг муҳими пировард натижа эканлигини эсда тутиш зарур. Ҳар бир соҳада пировард натижанинг салмоқли бўлиши кишиларга, уларнинг сабот-матонатига, ишнинг кўзини билишига, резервлардан фойдаланиш маҳоратига боғлиқ эканлигини практика тасдиқлаб турибди. Шу боисдан район партия комитетлари кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашга эътиборни кучайтиришлари керак. Аввало, агросаноат бирлашмаларини амалий ишда синалган ва юксак малакага эга бўлган кишилар билан мустаҳкамлашга ғоят жиддий ёндошиш зарур, албатта.

Шу билан бирга кадрларга иқтисодий таҳлил ва бошқаришнинг замонавий методларини, иш юритишнинг оқилона усулларини доим ўргатиб бориш керак. Ишга манфаатдорлик билан ёндошиш кишиларга қанотбахш этади. Ишонч ва талабчанлик — райкомлар кадр сиёсатининг моҳияти бўлиб қолмоғи лозим. Маъмуриятчиликнинг ҳар қандай кўринишларига ва хўжалик ходимларининг майда-чўйда ишларига аралашишига қатъиян чек қўйиш зарур. Раҳбарликнинг ҳануз учраб турадиган қоғозбозлик услуби, мажлисбозлик ҳам кадрларни тўғри тарбиялашга, уларнинг ташаббусини ривожлантиришга ёрдам бермайди. Бунга узил-кесил чек қўйиш пайти келган. Бошланғич партия ташкилотларига моҳирлик билан раҳбарлик қилиш — райком ишлари самарадорлигининг гаровидир. Бошланғич партия ташкилотлари омма орасида бўлиб, коллективлардаги маънавий-психологик иқлимни, уюшқоқлик ва интизом даражасини, меҳнат самарасини узил-кесил белгилайдилар. Бошланғич партия ташкилотларининг практикасини чуқур таҳлил этиш, ўзларининг куч-ғайратларини кишилар билан ишлаш каби асосий вазифага сафарбар қилишда уларга ёрдам бериш лозим.

Районларнинг ҳаётида катта ва кичик юмушлар кўп. Ҳамма ишни бажаришга улгуриш, бирор нарсани ҳам эътибордан четда қолдирмаслик осон иш эмас. Кишилар ҳар қандай муваффақиятнигина эмас, балки ҳар қандай нуқсонни ҳам райкомга тўнкашга мойил бўладилар. Кўп проблемаларга эътибор бериш зарурлиги райкомга ҳар қандай майда-чўйда ишлар билан шуғулланиб, кундалик ишлар гирдобига тушиб қолиш ҳуқуқини бермайди. Райком, бошланғич партия ташкилотлари олдида қандай вазифалар турмасин, уларнинг ишларида «асосий зарба» бериладиган йўналиш аниқ намоён бўлмоғи керак. Зарур проблемаларга ҳар томонлама, комплекс ёндошишни таъминлаш, ташкилотчилик, хўжалик ва тарбиявий ишларнинг уйғунлигини таъминлаш муҳимдир. Бу — КПСС XXVI съезди, Марказий Комитет май Пленумининг қарорларини бажаришда муваффақият қозониш гаровидир.

Қишлоқда етакчи сиёсий органлар бўлмиш район партия комитетларининг обрў-эътибори бундан буён ҳам мустаҳкамланаверсин.

(«Правда»нинг 27 июлдаги бош мақоласи).

ҚАРДОШЛАР МУСОБАҚАСИ — ИШИМИЗГА МАДАД

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

ҚАРДОШ ОЗАРБАЙЖОН, ТОЖИКИСТОН ВА ТУРКМАНИСТОНДАН КЕЛГАН ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БРИГАДАСИ ВАКИЛЛАРИ РЕСПУБЛИКАМИЗ ДАЛА ВА ФЕРМАЛАРИДА БЎЛИБ, ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ МАЖБУРИЯТИНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ СИНЧКОВЛИК БИЛАН ТЕКШИРЯПТИЛАР. ҲАММА ЕРДА ИШНИ МУСОБАҚАДОШ ДЎСТЛАР МАСЛАҲАТИ АСОСИДА ОЛИБ БОРАЙЛИК ⊙ БАРЧА АГРОТЕХНИК ТАДБИРЛАР РИВОЖЛАНИШДАН ОРҚАДА ҚОЛАЁТГАН ҒЎЗАЛАРНИ ОЛДИНГИЛАРИ ҚАТОРИГА ЕТКАЗИБ ОЛИШГА ҚАРАТИЛСИН ⊙ ТЎПЛАНАЁТГАН ҲОСИЛНИ ЗАРАРКУНАНДАЛАРДАН АСРАШ УЧУН НАЗОРАТНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРАЙЛИК ⊙ ҲАР БИР КУН ЮКСАК МАЖБУРИЯТГА ЯРАША ҲОСИЛ ТЎПЛАШГА ХИЗМАТ ҚИЛСИН

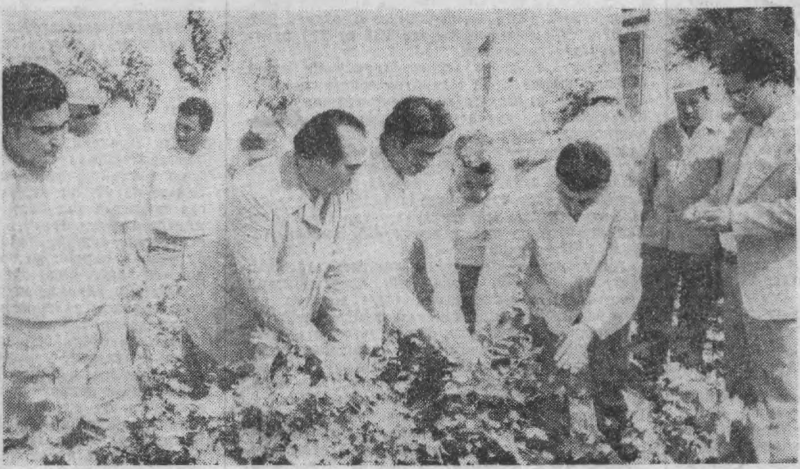

Мўл ҳосил учун қизғин кураш бораётган айни кунларда серқуёш ўзбекистонлик заршунослар ҳузурига мусобақадош республикалар пахтакорларининг вакиллари ташриф буюрдилар. Улар «олтин»пазларимизнинг ибратли ишларини алоҳида қайд қилиш билан бирга ғўза парваришидаги нуқсонларни ҳам кўрсатиб, камчиликларга барҳам бериш йўлларини маслаҳат беряптилар.

Суратда: туркманистонлик ўзаро текшириш бригадаси аъзолари Хоразм областининг Шовот районидаги «Коммунизм» колхози далаларида.

Қ. Отаев фотоси (ЎзТАГ).

БИР-БИРИГА ҲАМКОР

ТУРКМАНИСТОНЛИК ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БРИГАДАСИ АЪЗОЛАРИ ХОРАЗМ ДАЛАЛАРИДА

Хоразм ва Туркманистон ССРнинг Тошовуз области қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари узоқ йиллардан буён ўзаро беллашиб, меҳнатда улкан муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Қардошларнинг ўзаро социалистик мусобақаси СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллик юбилейи нишонланадиган амалдаги йилда ҳам қизғин давом эттирилмоқда. Дўстлар бу йил пахта, қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш, уларни давлатга сотишда зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилишган. Туркманистонлик ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари 24 июлдан буён Хоразм далалари ва чорвачилик фермаларида бўлиб, юбилей йилида зиммага олинган юксак мажбуриятлар шартларининг бажарилишини кўздан кечирмоқдалар.

Туркманистон Компартияси Тошовуз область комитетининг секретари ўртоқ Ўтебой Шомуродов раҳбарлигидаги мазкур бригада аъзолари икки группага тақсимланиб, областнинг колхоз ва совхозларида ғўза парвариши, деҳқончиликдаги бошқа экинларга ишлов бериш, чорвачилик фермаларидаги ишлар билан яқиндан танишмоқдалар. Меҳмонлар бу йил Хоразм областининг деҳқонлари чинакамига қаҳрамонона меҳнат қилишаётганини, далаларда мўл ҳосил тўплашаётганини мамнуният билан қайд қилмоқдалар. Илонли район партия комитетининг секретари А. Ямхўров раҳбарлигидаги группа Янгибозор, Гурлан ва Шовот районларида бўлишди. Меҳмонлар Гурлан районидаги Киров номли, Ленин номли, «Коммунизм», «Правда» колхозларида ғўза парвариши ибратли ташкил этилаётганлигини таъкидлашди. Ўзаро текшириш бригадаси аъзолари «Қорақалпоғистон» колхозининг Камол Болтаев, Навоий номли колхознинг Шермат Қўчқоров ўртоқлар бошлиқ бригадалари пайкалларида ғўза ривождан орқада қолаётганлиги, культивация сифатсиз ўтказилаётганлигини танқид қилдилар. Янгибозор районидаги Куйбишев номли колхознинг Зиёд Ортиқов бошлиқ бригадасида анча майдон бегона ўтларга бостириб қўйилган ва чанқатилган.

Тошовуз район совети ижроия комитетининг раиси М. Худойберганов раҳбарлигидаги группа аъзолари эса Хива, Янгиариқ ва Боғот районлари хўжаликларини кўздан кечирдилар. Бу районларнинг Фрунзе номли, Ленин номли, «Партия XXII съезди», «1 Май», «Москва», «Коммунизм», Меҳнат Қизил Байроқ орденли Наримонов номли ва бошқа хўжаликларида олиб борилаётган мўл ҳосил етиштириш йўлидаги фидокорона кураш ҳам меҳмонларни мамнун этди. Хива районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг Қурбонбой Йўлдошев, Машариф Мавлонов, Боғот районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Наримонов номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Зариф Қурбонов, СССР Давлат мукофоти лауреати Хожи Саидов сингари моҳир дарғалар етакчилик қилаётган бригадаларнинг пайкалларида ҳар бир туп ғўзада ҳозирнинг ўзидаёқ 8—10 тадан бўлиқ кўсак тўпланган. Амма қатор хўжаликларнинг айрим бригадаларида ғўза парваришида агротехника қоидаларининг бузилиш ҳолларига йўл қўйилмоқда. Меҳмонлар аниқлаган камчиликларни тугатиш юзасидан хоразмлик ҳамкасбларига қимматли дўстона маслаҳатлар бердилар. Туркманистон ССР ўзаро текшириш бригадаси аъзолари хоразмликлар зиммаларига олган мажбуриятларнинг бажарилишини чуқур ўрганишни давом эттирмоқдалар.

Э. МАДРАХИМОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг мухбири.

КОММУНИСТИК ТАРБИЯНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ

27 июль куни Тошкентда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов раислигида аҳоли турмуш маданиятини ошириш юзасидан республика кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди.

Кенгаш партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорлари асосида қишлоқни социал ўзгартириш билан боғлиқ аҳоли турмуш маданиятини ошириш борасида область кенгашининг иши тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Фарғона область комитети биринчи секретари Х. У. Умаровнинг ахборотини тинглади. Кенгашнинг куч-ғайрати туфайли областда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, қишлоқни социал қайта қуриш, қишлоқ меҳнатчиларининг уй-жой шароитларини яхшилаш ва уларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни кучайтириш соҳасида кўп иш қилинаётганлиги уқтириб ўтилди. Тўпланган тажрибани пропаганда қилиш ва оммалаштиришда хилма-хил форма, метод ва воситалардан фойдаланилмоқда.

Айрим колхоз ва совхозларнинг базасида қишлоқ аҳолисининг турмуш, дам олиш ва меҳнат маданиятини ошириш актуал проблемаларига бағишланган намунали семинарлар, совет турмуш тарзини пропаганда қилиш, янги урф-одатлар ва маросимларни жорий этиш билан боғлиқ тадбирлар ўтказилмоқда, бу эса қишлоқ меҳнаткашларини ватанпарварлик, интернационал руҳда тарбиялашнинг муҳим омилидир.

Шу билан бирга, дейилди мажлисда, аҳоли турмуш маданиятини ошириш область кенгаши ишида ҳали камчиликлар бор. Кенгаш хутор системасини тугатиш, колхоз ва совхозларнинг посёлкаларини ободонлаштириш, хотин-қизларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини, мактабгача болалар тарбиясини яхшилаш масалаларини баъзан етарли даражада самарали ҳал қилмаяпти. Область кенгаши фаолиятидаги нуқсонларни бартараф қилишга, қишлоқни социал қайта қуриш борасидаги унинг ишида собитқадамликни оширишга, қишлоқ меҳнатчиларининг турмуш шароитларини яхшилашга ҳамда партия белгилаб берган мамлакат Озиқ-овқат программасини амалга оширишда уларнинг сиёсий ва ишлаб чиқариш активлигини ривожлантиришга қаратилган тавсиялар қабул қилинди.

Республикада хутор системасини тугатишни, КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари асосида уй-жой ва социал ҳамда маданий-маиший объектлар қуришни жадаллаштириш тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. А. Хўжаев шу масала юзасидан доклад қилди.

Партия ўртага қўйган вазифаларга, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларига мувофиқ, деб таъкидлашди муҳокама иштирокчилари, қишлоқда уй-жой, маданий-маиший қурилиш ишларининг катта программаси республикада бажарилди. Кейинги ўн йил ичида Ўзбекистонда хуторлар ва 15 дан камроқ хўжаликни бирлаштирган истиқболсиз қишлоқ посёлкалари қарийб ярмига камайди. Қишлоқ меҳнатчиларидан 240 мингдан кўпроқ киши колхоз ва совхозларнинг шинам қўрғонларига кўчиб ўтдилар. Қишлоқда уй-жойлар, мактаблар ва мактабгача тарбия муассасалари, маиший хизмат корхоналарини қуриш учун типовой лойиҳаларнинг зарур турлари тузилди ва доимо такомиллаштирилмоқда.

Қишлоқда аҳолига барча маданий ва маиший хизмат турлари бўлган шаҳар типидаги посёлкаларни қуриш катта иқтисодий ва социал аҳамиятга эга эканлиги муҳокама чоғида таъкидлаб ўтилди. Бундай қурилиш қишлоқ кадрларини мустаҳкамлаш, уларни қўнимсизлигини тугатиш проблемасини муваффақиятли ҳал этиш имкониятини беради, меҳнат унумдорлигини оширишга, кишиларнинг социал активлигини кучайтиришга, уларнинг маънавий талаб-эҳтиёжларини ўстиришга кўмаклашади, пировард натижада эса меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига, ягона оила туйғусини, пролетар интернационализми, совет халқлари ленинча дўстлигини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Шунга қарамай, қишлоқ жойларида хутор системасини тугатиш, уй-жой, маданий-маиший қурилиш суръатлари бугунги кун талабларига, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VI пленумининг қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларга ҳали мос бўлиб тушмаяпти, деб мажлисда таъкидлаб ўтилди. Айниқса қўриқ ерлар ўзлаштирилаётган районларда қишлоқ посёлкалари ҳали ҳам кўпинча нокомплекс қурилмоқда. Бир қанча областлар ва районларда хутор системаси асоссиз равишда суст тугатилмоқда. Кенгаш қишлоқда қурилиш ҳажмини янада кўпайтириш ва суръатларини ошириш, сифатини тубдан яхшилаш тадбирларини кўришни, бунда колхоз ва совхоз посёлкаларини бош план асосида албатта комплекс тарзда қуриш, бу посёлкаларни ободонлаштириш, электрлаштириш, газлаштириш, сув билан таъминлаш, мактаблар, болалар муассасалари ва даволаш муассасалари, савдо ва маиший хизмат корхоналари масалаларини тўла ҳал қилиш зарурлигига эътиборни жалб қилди.

Пахтачи районидаги Меҳнат Қизил байроқ орденли «Коммунизм» колхози правлениесининг раиси Ш. Назаров хўжаликда коммунистик тарбия, социал-маиший ва маданий қурилиш масалаларини комплекс ҳал этиш тажрибаси тўғрисида кенгаш мажлисида сўзлаб берди. Колхоз партия комитети билан правлениеси бу йўналишда талайгина изчил иш олиб бормоқдалар. Ҳумор марказий қўрғонида барча қулайликлари бўлган тўқсонтадан кўпроқ икки қаватли коттежлар қурилган, уларда 650 колхозчи истиқомат қилади. Коттежларнинг хоналари замонавий усулда тузилган, хўжалик иморатлари, гаражи, боғи ва томорқаси билан катта ҳовлиси бор. Посёлкада типовой мактаб, савдо маркази, бахт саройи бўлган клуб, маиший хизмат комбинати мавжуд. Халқ музейи, маданият ва истироҳат боғи, ёзги ва қишги кинотеатрлар очилган. Колхоз физкультура ва спортни ривожлантириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқда, бунинг учун яхши базани вужудга келтирмоқда.

Бу хўжаликда меҳнат аҳли тўғрисида, унинг эҳтиёжлари ва талаблари, маънавий ўсиши ҳақида қилинаётган ғамхўрлик, дейишди мажлис қатнашчилари, колхозчилар фаровонлигини юксалтиришга, уларнинг меҳнат унумдорлигини оширишга, колхоз ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ўстиришга кўмаклашади. Кенгаш «Коммунизм» колхози партия комитети ва правлениесининг тажрибасини маъқуллаб, уни республикада кенг оммалаштириш учун тавсия этди.

Муҳокама қилинган масалалар юзасидан Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министри А. И. Бродова, республика соғлиқни сақлаш министри А. М. Худойбергенов, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги министрининг ўринбосари Н. Холмуротов, «Узколхозстрой» раисининг биринчи ўринбосари Ю. В. Николаев мажлисда қўшимча доклад қилдилар.

Мажлисда Ш. Р. Рашидов катта нутқ сўзлади. У қишлоқни социал жиҳатдан қайта қуриш, республика қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш ва иш шароитларини тубдан яхшилаш, уларнинг мамлакат Озиқ-овқат программасини амалга оширишда қўшаётган ҳиссасини кўпайтириш юзасидан КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарорларидан, ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқларидан келиб чиқадиган вазифаларга батафсил тўхталиб ўтди.

КПСС Марказий Комитети Пленуми қабул қилган Озиқ-овқат программаси меҳнаткашларнинг иқтисодий эҳтиёжларинигина эмас, шу билан бирга социал, маънавий талаб эҳтиёжларини ҳам ҳисобга олди. Бу программа жамиятимиз ҳаёти барча асосий соҳаларининг тараққиётини таъминлаши лозим.

Пленум қишлоқ қурилиш маданиятини янада оширишни, қишлоқ меҳнаткашларининг моддий фаровонлиги ва маънавий савиясини бутун чоралар билан юксалтиришни асосий вазифаларнинг бири қилиб қўйди. Бу — катта сиёсий масаладир. Бу — шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги, ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги тафовутларни бартараф этиш йўллари ва воситаларидир.

Коммунистик партиянинг тинимсиз ғамхўрлиги туфайли Ўзбекистон қишлоқларида чуқур, кўзга яққол ташланадиган ўзгаришлар рўй берди. Қишлоқларнинг қиёфаси ҳам ўзгарди, бугунги кунда республика колхоз ва совхозларида турмуш шароитлари шаҳардагидан қолишмайдиган посёлкалар кам эмас. Бу соҳадаги ишларни бундан буён ҳам кучайтириш лозим, бизнинг посёлкаларимиз ва район марказларимиз кўркам бўлиши, имкони борича обод бўлиши, улар иқлим, демографик хусусиятларни ҳисобга олиб қурилиши, ҳар бир посёлка ва район марказида уй-жойлар билан айни бир вақтда мактаблар, болалар боғчалари, касалхоналар, магазинлар, спорт комплекслари бунёд этилиши учун барча ишларни қилиш зарур.

Юқори малакали мутахассисларни тарбиялаш турмуш маданиятини оширишнинг таркибий қисмидир. Ўнинчи беш йиллик мобайнида колхозлар, совхозлар, сув хўжалиги ташкилотлари ва қишлоқ қурилиши корхоналари мутахассисларнинг катта отряди билан тўлдирилди. Ҳаёт кадрларни, хусусан ўрта бўғин кадрларини тайёрлаш сифатини янада яхшилашни, уларнинг қишлоқда мустаҳкам ўрнашиб қолишини тақозо этмоқда. Шу жиҳатдан ғоявий-тарбиявий иш ғоят катта роль ўйнаши лозим.

Қишлоқни социал жиҳатдан қайта қуришда биз икки муҳим вазифани ҳал этишимиз— турмуш маданиятини оширишимиз, унинг моддий базасини мустаҳкамлаб айни вақтда ана шу базадан тўғри фойдаланишимиз керак. Биз вужудга келтираётган бутун маданий-маиший комплекс қишлоқ меҳнат унумдорлигини ошириш, қишлоқ аҳолисининг онглилигини ўстириш ишига хизмат қилиши лозим. Бу комплекс уларнинг сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлашга, бўш вақтдан оқилона фойдаланишга, социалистик турмуш тарзини қарор топтиришга хизмат қилиши керак.

Қишлоқни социал қайта қуриш планларини изчиллик билан амалга ошириш, қишлоқ меҳнаткашларининг моддий ва маънавий талабларига ҳар томонлама эътибор бериш, уларни коммунистик руҳда тарбиялаш юзасидан собитқадамлик билан иш олиб бориш КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми ўртага қўйган янги вазифаларни муваффақиятли равишда амалга ошириш, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини ва Улуғ Октябрнинг 65 йиллигини муносиб кутиб олиш имконини беради.

Кенгаш мажлисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлари Е. А. Айтмуротов, И. Г. Анисимкин, Т. Н. Осетров, О. У.. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. М. Махмудова, Л. Н. Мелкумов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКА ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

АВТОТРАНСПОРТДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

Ўзбекистон ССР Олий Совети транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа доимий комиссиясининг 27 июлда бўлиб ўтган мажлисида республика министрликлари ҳамда идораларининг автомобиль транспортидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш борасидаги иши муҳокама қилинди.

Доимий комиссиянинг аъзолари ўз нутқларида республика идоралари ва министрликлари автомобиль транспортидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш ва унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш юзасидан муайян ишларни амалга ошираётганлигини қайд этиб ўтдилар. Ҳар йили республика автомобиль транспортида сал кам бир миллиард тонна юк ва 1,7 миллиард пассажир ташилади.

Шу билан бирга текшириш амалга оширилаётган ишларда жиддий камчиликлар борлигини кўрсатди. Автомобиль корхоналарида транспортнинг бир қисми турли сабабларга кўра бекор туриб қолмоқда. Автомобилларнинг юксиз қатнаш ҳолати кўп. Майда автомобиль хўжаликлари секинлик билан тугатилмоқда. Бир қанча автомобиль корхоналарида бригада пудрати суст жорий этилмоқда. Ёнилғи-мойлаш материалларини тежаш ишлари етарли даражада ўтказилмаяпти, айрим жойларда ёнилғи сарфлаш устидан контроллик сусайтириб қўйилган.

Транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа комиссияси қабул қилган қарорда министрликлар ва идораларга мавжуд камчиликларни бартараф этиш, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини бажариш ҳамда агросаноат комплекси корхоналарига транспорт хизматини бутун чоралар билан яхшилашга қаратилган вазифаларни амалга ошириш юзасидан тадбирларни ишлаб турмушга тадбиқ этишни тавсия қилди.

(ЎзТАГ).

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ — УМУМХАЛҚ ИШИ

МАЙ ПЛЕНУМИ ВА ЧОРВАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВАЗИФАЛАРИ

Е. А. АЙТМУРОТОВ,

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш учун курашнинг ўзига хос хусусияти бугунги кунда шундан иборатки, у КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини, Пленумда қабул қилинган мамлакатнинг Озиқ-овқат программасини амалга ошириш шиори остида олиб борилмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Пленумда қилган докладида 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган бу программа шу йилнинг ўзидаёқ дастлабки самараларини бериши лозим, деб таъкидлаб ўтди.

Чорвачилик қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг энг муҳим таркибий қисмидир. Бу тармоқни ривожлантириш масалалари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIV ва IV пленумларида муҳокама қилинди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг докладлари ва нутқларида атрофлича қараб чиқилди. КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларига мувофиқ республикада ўн иккинчи беш йилликда йилига ўрта ҳисобда гўшт етиштиришни 540—560 минг тоннага, сут етиштиришни эса 3,5 миллион тоннага етказиш кўзда тутилган. Тухум етиштириш икки ҳисса ортади. Шу йилнинг ўзидаёқ гўшт етиштириш эришилган даражага нисбатан 20 процент, сут — 18, тухум етиштириш 25 процент кўпайтирилиши мақсад қилиб қўйилди. Областлар, районлар ва хўжаликларда белгиланган режаларни амалга ошириш, чорвачиликни янада ривожлантиришга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқилди.

Область, район партия комитетлари, барча партия комитетлари, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органларининг диққат-эътибори чорвачиликни ривожлантириш суръатлари ва унинг самарадорлигини ошириш соҳасида белгиланган ана шу вазифаларнинг бажарилишини таъминлашга қаратилди. Биринчи ярим йилликда бажарилган ишларга якун ясар эканмиз, у республика агросаноат комплекси ҳар бир ходими учун тиғиз ва фидокорона меҳнат даври бўлди, СССР ташкил топганлигининг 60 йиллиги шарафига авж олиб кетган социалистик мусобақа илғорлари ва байроқдорларининг ижодкорлиги билан бойиди, деб айта оламиз.

Кўпчилик колхоз ва совхозлар ишни дадил бошладилар, Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришга муайян ҳисса қўшдилар. Об-ҳаво шароитларининг оғир келганига қарамай, республика пиллакорлари, ғаллакорлари, сабзавотчилари, картошкакорлари ва боғбонлари яхши натижаларни қўлга киритдилар.

Барча областлар чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш ярим йиллик планларини тўла ва ошириб бажардилар. Гўшт тайёрлаш плани 117,7 процент, сут—104,7, тухум — 116,6, жун тайёрлаш плани эса 116,9 процент адо этилди. Планга қўшимча давлатга 28 минг тонна гўшт, 20 минг тонна сут, 88 миллион дона тухум сотилди.

Мол ва паррандалар сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан аниқ тадбирлар кўриш ҳамда мавжуд резервлардан фойдаланиш туфайли Ғиждувон райони хўжаликлари ярим йил мобайнида гўшт етиштиришни 1,6 баравар, Беруний райони—1,4, Калинин райони —23 процент, Комсомолобод райони — 23, Муборак райони —20 процент кўпайтиришга муваффақ бўлдилар. Умуман, республика бўйича 30 дан ортиқ район чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни 20—30 процент оширди. Кўпчилик колхоз ва совхозлар давлатга гўшт ва тухум сотиш йиллик планларини барвақт бажариб қўйдилар.

Область ва район партия комитетлари ишлаб чиқилган тадбирларнинг, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIV ва IV пленумлари кўрсатмаларининг бажарилишини қатъий назорат остига олдилар, барча турдаги мол ва паррандалар сонининг изчил ва мунтазам кўпайиб боришига, маҳсулдорликнинг ўсишига эришдилар.

Колхозлар ва давлат хўжаликларида қорамоллар сони 55 минг бош, шу жумладан сигирлар 10 минг бош ортди, чўчқалар 57 минг, қўй ва эчкилар 130 минг бош, паррандалар бир миллиондан зиёдроқ кўпайди. Подани тўлдириш яхшиланди, маҳсулдорлиги ортди. Ҳар бир сигирдан 1336 килограммдан сут соғиб олинди, ўтган йилнинг шу даврига қараганда 10 минг бош кўп бузоқ олинди.

Илғор район ва хўжаликлар эришган кўрсаткичлар бизнинг чорвадорларимиз катта имкониятларга эга эканликларини очиқ-равшан исботлаб турибди. Калинин, Оҳангарон, Дўстлик ва Ғиждувон районлари фермаларининг меҳнатчилари беш йилликнинг тўрт йили ичида гўшт ва сут етиштиришни икки баравар кўпайтириш учун курашмоқдалар. 32 район йиллик гўшт етиштиришни ўн минг тоннага етказиш ва ундан ҳам ошириш мажбуриятини олди.

Чорвачилик ва озуқа етиштиришни интенсивлаш Калинин райони хўжаликларига ҳар юз гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига 513 центнердан гўшт ва 889 центнердан сут етиштириш, 112 бошдан қорамол, шу жумладан 30 бошдан сигир сақлаш имконини берди. Бу кўрсаткичлар тегишли равишда Тошкент районида 175 ва 1265, Орджоникидзе районида 297 ва 873, Самарқанд районида 182 ва 917 центнерданга тўғри келди.

Тошкент области меҳнатчиларининг яхши ишлари фермаларда меҳнатни юксак даражада ташкил этиш, маҳсулот етиштиришни кўпайтиришнинг интенсив омилларидан фойдаланишнинг ёрқин намунасидир. Областда мол ва паррандаларни харид қилиш биринчи ярим йилликда 15 процент, тухум харид қилиш эса 14 процент ўсди. Ҳар бир сигирдан соғиб олинган ўртача сут миқдори 1816 килограммга етди, гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазни 429 килограммданга тўғри келди.

Айни пайтда хўжаликни юритиш даражаси пастлиги туфайли чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун мавжуд резерв ва имкониятлардан кам фойдаланаётган, ем-хашак етишмаслиги, чорва моллар қарови яхши йўлга қўйилмаганлиги натижасида маҳсулдорликнинг пасайиб кетишига йўл қўйган колхоз ва совхозлар ҳам оз эмас. Қўнғирот, Нукус, Шофиркон, Когон, Октябрь, Жомбой, Гулистон, Сариосиё районлари колхоз ва совхозларида гўшт, Поп, Ғалаба, Олтиариқ районларида сут етиштириш камайиб кетди. Андижон, Чуст, Хатирчи, Шўрчи ва Ховос районларида сигирлар маҳсулдорлигининг камайишига йўл қўйилди.

Охунбобоев районидаги «Победа» колхозига ўхшаб, хўжаликларнинг доимий оқсашига асло тоқат қилиб бўлмайди. Ўтган йили бу хўжаликда гўшт ва тухум планлари бажарилмади, мол ва паррандалар сонининг камайиб кетишига йўл қўйилди. Бу йил ҳам аҳвол ўзгаргани йўқ. Ярим йиллик план гўшт тайёрлаш бўйича 27, сут тайёрлаш бўйича 81 ва тухум тайёрлаш бўйича 32 процентгина бажарилди. Хўжайли районидаги Энгельс номли, Навбаҳор районидаги «Москва» колхозларида, Пахтакор районидаги Ульянов номли, Бўстонлиқ районидаги «Хўжакент», Меҳнатобод районидаги «Янгиер» совхозлари, бошқа айрим хўжаликларда ҳам тахминан худди шунақа кўнгилсиз аҳвол содир бўлди. Бир қатор районларнинг оқсаши сингари хўжаликларнинг судралишига ҳам тоқат қилиш мумкин эмас.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети барча область ва районларнинг партия, совет ва хўжалик органларини Тошкент области, Калинин ва бошқа пешқадам районлар қўлга киритган юксак кўрсаткичларга эришишга йўналтирмоқда. Шу йилнинг ўзидаёқ сигирлардан сут соғиб олишни 150—200 килограмм ҳамда гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазнини камида 45—50 килограмм кўпайтиришга эришиш зарур.

Чорвачиликни ривожлантиришда орқада қолаётган хўжалик ва районларда раҳбарликнинг услуб ва методларини ўзгартиш зарурлиги мутлақо равшандир. Яқин вақт ичида аҳволни тузатиб олиш, гўшт, сут ва тухум етиштириш ва тайёрлашни мумкин қадар кўпайтириш учун ҳамма чораларни кўриш даркор.

Қолоқ колхоз ва совхозлар бўлмаслиги учун барча чорвачилик фермаларининг иши фақат бугунги кун талабигагина эмас, балки кўпроқ эртанги кун, яъни янги мураккаб вазифаларга ҳам жавоб бериши учун биз ҳали кўп иш қилишимиз лозим. Ташаббускорлик ва изчиллик, партиявий принципиаллик ҳамма ишда намоён бўлиши керак. Ҳамиша бўлганидек, бу ерда ҳам ленинча талабларга амал қилиш: кам сарф-ҳаражат қилиб, кўпроқ самара олиш имконини берадиган иш формаларини ташкил этиш зарур.

Юбилей йилининг, мамлакат Озиқ-овқат программасини амалга ошириш биринчи йилининг топшириқ ва мажбуриятларини ҳар бир район, хўжалик, коллектив сўзсиз бажаришига эришиш — бугунги кун талаби ана шундай.

Республиканинг барча колхоз ва совхозларида гўшт, сут ва тухум етиштиришни кўпайтириш учун катта имкониятлар бор. Бунинг учун энг аввало мол ва паррандалар сонини, айниқса, урғочи моллар сонини кўпайтириш зарур. Бироқ ҳамма жойда ҳам моллар, айниқса, сигирлар бош сонини бир текис кўпайтириб боришга эришиляпти, деб бўлмайди. Кўпчилик районларда сигирларни кўпайтириш суръати жуда паст. Қўнғирот, Риштон, Боёвут районларида эса ҳатто уларнинг камайиб кетишига йўл қўйилди.

Моллар сонини кўпайтириш учун биринчи галда подани тўлдириш, сигирларнинг қисир қолиши ва сўйилиб кетишига барҳам бериш зарур. Ҳозирги пайтда республикада насл беришга яроқли 650 мингга яқин сигир ва икки ёшдан катта ғунажин бор. Зооветеринария ва наслчилик хизмати тўғри ташкил этилган тақдирда ҳар йили қўшимча равишда 100 мингдан ортиқ бузоқ олиш мумкин. Бу катта резервдан зудлик билан фойдаланиш зарур, бу резерв партия ва совет ташкилотларининг доимий контролида бўлиши лозим.

Ҳар бир районда наслли бузоқларни парвариш қилишга ихтисослашган хўжалик бўлиши зарурлигини тажриба кўрсатиб турибди. Республикада бузоқ боқиладиган 104 хўжалик ташкил этилган, уларда бузоқларни ғунажинга боқиш йўлга қўйилган. Бироқ ҳали 50 га яқин район ихтисослашган бузоқхоналар очгани йўқ, бу эса сигирлар сонининг ўсишига салбий таъсир кўрсатмоқда. Жиззах, Бухоро, Қашқадарё областлари ва Қорақалпоғистон АССРда бундай районлар кўп. Вазифа ҳамма районларда бузоқ боқиш хўжаликлари ташкил этишдан, янги туғилган барча бузоқларни фақат ихтисослашган хўжаликларда боқиш ҳамда улардан юксак маҳсулдор сигирлар тайёрлашдан иборат.

Чорвачиликда наслчилик ишларини тубдан яхшилаш мақсадида қишлоқ хўжалик ҳайвонларини сунъий қочириш бўйича республика давлат наслчилик корхонаси ва «Чиноз» наслчилик совхози базасида область ва районларнинг раҳбар партия, совет ва хўжалик ходимларининг семинари ўтказилди. Бу хўжаликларнинг наслчилик ишлари соҳасидаги тажрибасини партия ташкилотлари ҳар томонлама қўллаб-қувватласалар арзийди, уни ҳар бир район, колхоз ва совхозда жорий этиш зарур.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети наслчилик ишлари бўйича республика илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳамда қорамолчилик бўйича селекция марказини ташкил этиш ҳақида қарор қабул қилдилар.

Ўртага қўйилган вазифани амалий жиҳатдан ҳал этиш учун наслчилик бирлашмаси ва унинг областлар, районлар, колхозлар ва совхозлардаги бўлинмалари ишини яхшилашга алоҳида эътибор билан қараш зарур. Ана шу масъулиятли бўғинда, яъни селекция-наслчилик ишларида мавжуд бўлган камчиликларни жуда қисқа муддатларда бартараф этиш учун жуда кўп куч-ғайрат сарфлаш лозим.

Шундай қилиб, бугунги кундаги энг асосий вазифа районлар ва хўжаликлар раҳбарлари ҳамда мутахассисларининг сигирлар сони кўпайиши, бузоқчилик хўжаликлари ишининг яхшиланиши учун жавобгарлигини оширишдан, ҳар бир қорамол наслининг генетик потенциалидан тўлиқ фойдаланилишини таъминлашдан, ҳар бир пахтачилик, мева-сабзавотчилик хўжалигида 600—800 бош сигир боқиладиган ферма бўлиши учун курашишдан иборат.

Партия, совет ва хўжалик органлари қўйчилик, чўчқачилик, паррандачиликни ривожлантириш, гўшт харид қилишда «тезпишар» тармоқларнинг салмоғини кўпайтириш соҳасидаги ишларни кучайтиришлари зарур. Яқин муддат ичида ихтисослашган чўчқачилик комплекслари ишини яхшилаш, колхоз ва совхозларда мавжуд бўлган чўчқачилик ва паррандачилик фермаларини оптимал ҳажмга етказиш учун кенгайтириш лозим.

Молларни интенсив парвариш қилиш ва бўрдоқига боқиш, уларнинг гўштга топшириладиган тирик вазнини ошириш гўшт етиштиришни кўпайтиришда катта резерв ҳисобланади. Бизда ҳар бир қорамолни 450—500 килограмм ва ундан ҳам ортиқроқ вазнда гўштга топшираётган район ва хўжаликлар анчагина. Бироқ бир қатор район ва хўжаликларда гўшт етиштиришни кўпайтиришнинг бу муҳим резервидан қониқарсиз фойдаланилмоқда. Ғаллаорол, Зомин, Меҳнатобод, Пайариқ, Ильич, Урганч районларида гўштга топширилаётган қорамол 320—350 килограмм тош босмоқда, холос.

Қорамолни парвариш қилиш ва бўрдоқига боқишнинг узлуксиз, интенсив технологиясига ўтиш — тамомила реал иш. Бироқ бунинг учун мустаҳкам озуқа базасини вужудга келтириш зарур.

Республикада ем-хашак етиштиришни кўпайтириш учун анча-мунча ишлар қилинди ва қилинмоқда. Ем-хашак етиштириш соҳасида комплекс план қабул қилинганлиги бунга катта ёрдам бермоқда. Озуқа экинлари экиладиган майдонлар кенгайди, уларнинг ҳосилдорлиги ўсди, ем-хашак тайёрлаш ва сақлашда, уларни молларга бериш учун тайёрлашда илғор технология жорий этилмоқда.

Кўрилган чора-тадбирлар озуқа етиштиришни кўпайтириш ва сифатини яхшилашга ижобий таъсир кўрсатди. Ҳар бир структуравий мол бошига кўп озуқа жамғарилмоқда. Бироқ ем-хашак етиштиришда ҳали қатор камчиликлар бор. Бир қанча колхоз ва совхозларда ихтисослашган озуқа етиштирувчи бригадалар ташкил этилмаган, раҳбарликнинг тармоқ принципи таъминланмаган.

Далада озуқа етиштириш билан чинакамига шуғулланадиган пайт етиб келди. Озуқа алмашлаб экишнинг тузилиши хўжаликнинг ихтисослашувига мувофиқ келиши зарур. Озуқа экинлари экиш учун ажратилган ҳар бир гектар майдон энг юқори самара берсин. Суғориладиган ҳар бир гектар майдондан 35—40 центнер озуқа бирлиги олиш — бу хўжасизлик бўлиб, унга қарши қатъий кураш эълон қилиш лозим. Афсуски, беда пичани, силос учун экилган маккажўхори ҳосили ниҳоят даражада паст бўлган колхозлар ва совхозлар, хўжаликлараро корхоналар оз эмас. Ем-хашак жамғариш масалаларига бу йил алоҳида эътибор бериш зарур. Ярим йиллик иш якунлари шуни кўрсатиб турибдики, кўпчилик областларда ем-хашак жамғаришда қолоқликка йўл қўйилган.

Район партия комитетлари совет ва хўжалик органлари билан биргаликда ем-хашак етиштириш бўйича белгиланган тадбирларнинг бажарилишини чуқур таҳлил этишлари, бу йилга мўлжалланган ишларни аниқлаб олишлари, озуқа тайёрлаш бўйича қабул қилинган мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлашлари керак.

Бизнинг вазифамиз озуқа экинлари майдони структурасини такомиллаштириш, агротехникани яхшилаш ҳисобига озуқа олинадиган ерларнинг юксак самардорлигига —ҳар гектардан 220—250 центнердан беда пичани, 100 центнердан маккажўхори дони ва 500—600 центнердан маккажўхори кўкпояси, камида 1000 центнердан илдизмева олишга эришишдан иборат. Ҳар гектар озуқа майдонидан ўрта ҳисобда камида 100 центнердан озуқа бирлиги етиштириш зарур. Рапс, перко, третикале, жавдар ва бошқа оралиқ экинларни экиш ҳисобига озуқа етиштиришни кўпайтириш резервлари жуда катта. Ишни тўғри ташкил этиш ва деҳқончиликни ихтисослаштириш йўли билан чорва молларни йил бўйи амалда кўк озуқага тўйдириб боқиш мумкин.

Турли-туман озуқа етиштиришни кўпайтириш билан бир қаторда улардан тўғри ва оқилона фойдаланишни йўлга қўйиш ҳам зарур. Ҳар бир фермада озуқани сақлаш ва қайта ишлаш учун яхши база бўлсин, бир килограмм ҳам ем-хашак молларга олдиндан тайёрланмай ва бойитилмай берилмасин. Бутун озуқа ресурсларидан максимал даражада фойдаланиш, ҳамма жойда хлорелла суспензияси ва сунъий сут етиштиришни йўлга қўйиш зарур.

Ҳозир дон учун маккажўхори ўрим-йиғими бошланди. Бу йил ана шу қимматли экин экилган майдонлар анча кенгайди, республикада 18 та ихтисослашган маккажўхоричилик совхози ташкил этилди. Ҳамма жойда мўл ҳосил етиштирилди. Сурхондарё, Қашқадарё ва Бухоро областларида дон учун маккажўхорини ўриб-йиғиб олиш яхши бошлаб юборилди, Ленин йўли, Қумқўрғон, Жарқўрғон ва бошқа бир қатор районларнинг хўжаликлари ҳосилни йиғиштириб олиш ва силос бостиришни бир ҳафта мобайнида тугаллаш, зудлик билан такрорий, оралиқ озуқа экинлари экиб олишни мўлжаллаб қўйдилар. Бу қимматли ташабусни кенг ёйиш ва ҳар бир хўжаликда қўлланиш, ўрим-йиғим мавсумининг уюшқоқлик билан ўтишини таъминлаш, бу ишни жуда қисқа муддатларда тугаллаш, барча дон ҳосили ва кўкпояни нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш, айни пайтда кўпроқ юқори сифатли силос бостиришга эришиш область ва районлар партия, совет, қишлоқ хўжалик органларининг, хўжаликлар раҳбарлари ва мутахассисларининг биринчи даражали вазифаси ҳисобланади. «Мана шу ғоят қимматли экинга етарли баҳо бермайдиган киши, — деб таъкидлаб ўтди Шароф Рашидович Рашидов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VI пленумида, — Озиқ-овқат программасига етарли баҳо бермаган бўлади, деб очиқдан-очиқ айтишимиз керак».

Республикада саноат корхоналари, ташкилотлар ва муассасаларда ёрдамчи хўжаликларни йўлга қўйиш соҳасида муайян ишлар қилинди. Ҳозирги пайтда 1,5 мингдан ортиқ ёрдамчи хўжалик бўлиб, уларнинг кўпчилиги самарали иш олиб бормоқда, ҳар бир ишловчи ходим ҳисобига 25—30 килограммдан гўшт етиштирмоқда. Янгийўл, Денов, Янгиер, Қўқон, Ангрен, Чирчиқ, Жиззах ва бошқа шаҳарларнинг корхоналари шулар жумласидандир.

Бироқ ҳамма корхоналар ҳам ёрдамчи хўжаликларни ташкил этганлар, деб айтиб бўлмайди. Ташкил этилган кўпчилик ёрдамчи хўжаликларда фермалар майда ва норентабель, уларда кам миқдорда гўшт, сут ва бошқа хил маҳсулотлар етиштирилмоқда. Ўтган йили Бухоро, Янгиобод, Марғилон, Самарқанд шаҳарларининг ёрдамчи хўжаликлари ҳар бир ишловчи ходим ҳисобига ўртача 1,5—2 килограммдангина гўшт етиштирдилар.

Сурхондарёликларнинг далачилик бригадаларида молларни парваришлаш ва бўрдоқига боқишни йўлга қўйиш соҳасидаги қимматли ташаббуси республиканинг ҳамма областларида кенг ёйилди. Бироқ Қорақалпоғистон АССРда далачилик бригадаларининг атиги 25 проценти, Навоий областида 61, Жиззах областида 65, Сирдарё областида 68 проценти чорва молларга эга.

Чорвачиликни янада ривожлантириш соҳасида белгиланган тадбирларнинг бажарилиши партиянинг ташкилотчилик ва идеологик ишларини анча купайтиришни талаб этади. Яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида шу йилнинг биринчи ярми якунларига кўра гўшт, сут, тухум етиштириш ва тайёрлашда қолоқликка йўл қўйган колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, шунингдек, район партия комитетларининг биринчи секретарлари ҳисоботлари тингланиб, муҳокама қилинди. Республиканинг бир қатор районлари, колхоз ва совхозларида чорвачиликни ривожлантириш соҳасида белгиланган тадбирлар қониқарсиз бажарилаётганлиги таъкидлаб ўтилди.

Вазифа чорвачиликдаги ишларни кескин даражада кўтариш ва уни пахтачилик даражасига етказиб олишдан иборат. Партия ташкилотлари ҳар бир раҳбар, ҳар бир коммунист, чорвачиликда ишловчи ҳар бир колхозчи ва ишчи ўзининг бутун кучи, тажрибаси ва билимини ана шу тармоқни мустаҳкамлашга сарфлаши, давр талабларини ҳисобга олган ҳолда меҳнат қилишига эришишлари зарур.

Чорвачиликни янада юксалтириш — бутун республика учун зарбдор вазифа. Бу вазифа билан ҳамма ниҳоятда жиддий ва юксак масъулиятни сезган ҳолда шуғулланиши лозим.

Ишнинг манфаати колхоз ва совхозларнинг бутун моддий-техника ресурсларидан, саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг оталиқ ёрдамидан тўлиқ фойдаланишни тақозо этади. Ҳар бир ферма ва комплекс учун чорвадорлар нормал меҳнат қилиши ва дам олишига имкон берадиган барча маданий-маиший объектларга эга бўлган посёлкалар ташкил этиш зарур.

Беш йиллик иккинчи йили биринчи ярмининг якунлари муайян муваффақиятлар билан бир қаторда кўпдан-кўп фойдаланилмаётган имкониятларни ҳам кўрсатиб берди. Бундан тўғри хулоса чиқариш, КПСС Марказий Комитети май Пленуми тарихий қарорларини амалга ошириш учун бутун куч ва маҳоратни сарф этиш — республика агросаноат комплекси барча бўғинлари ходимларининг шарафли бурчидир.

Наманган районидаги «Ленинград» колхозининг Ю. Усмонов саркорлик қилаётган бригадаси заршунослари бу йил юз гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан дурдона етказиб беришга аҳд қилганлар. Шу мақсадда улар ғўза парвариши билан боғлиқ барча ишларни бир-бирига боғлаган ҳолда олиб боряптилар. Бу эса ниҳолларни баравж ва серҳосил бўлиб ўсишини таъминламоқда.

Суратда: колхоз бош агрономи Х. Исмоилов бригада бошлиғи Ю. Усмонов билан ғўза ривожини текширишмоқда.

И. Акбаров фотоси.

ҚОЛГАН ИШГА ҚОР ЁҒАР

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ» БОНГ УРАДИ

Олтмишинчи йилларнинг охирида «Бекободда замонавий қишлоқ ҳунар-техника билим юрти барпо этиларкан», деган хушхабар тарқалганда барча мамнун бўлди. Айниқса, йигит-қизлар қувончининг чеки йўқ эди. Улар янги, барча шарт-шароитлар яратиладиган билим юртида ўқиб, ҳунар ўрганиш имконияти туғилаётганидан ниҳоятда хурсанд эдилар. «Узгипросельстрой» институтида тайёрланган лойиҳа-смета ҳужжатлари ва ишчи чизмалари асосида 1969 йили мазкур 4-қишлоқ ҳунар-техника билим юртининг қурилиши бошлаб юборилди. Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли «Ташоблсельстрой» трестининг Бекободдаги 10-механизациялашган кўчма колоннаси умумий смета қиймати 655 минг сўм бўлган бу объектнинг бош пудратчиси бўлди.

Дастлабки пайтда иш яхши кетди. Ўқув корпуслари ва бошқа ёрдамчи бинолар жадал қурила бошланди. Буюртмачи ташкилот — ҳунар-техника билим юртлари қурилиши Тошкент область бирлашган дирекцияси вакиллари, барча бекободликлар бундан хурсанд эдилар. Лекин уларнинг қувончи узоққа чўзилмади. 1971, 1972 йилларда қурилиш суръати сусайиб, объект графикдан орқада қола бошлади. Натижада билим юрти қурилиши чўзилиб кетди. Фақат 1975 йилдагина билим юрти комплексининг биринчи босқичида қурилиш ишлари тугалланди. Ўша йили бу ерга дастлабки бор ўқувчилар қабул қилиниб, машғулотлар бошланди.

Билим юртининг тўла қуриб тугалланмаганлиги табиийки, ўқув ва ишлаб чиқариш машғулотларини талаблар даражасида олиб бориш имконини бермасди. Бундан ташқари талабалар ва билим юртида ишлаётган ўқитувчилар учун зарур шарт-шароитлар яратилмаганди. Ўшанда 10-кўчма колонна маъмурияти билим юртининг қолган иккинчи босқичини бир йилга қолдирмай қуриб беришни ваъда қилди. Лекин у қуруқ ваъдалигича қолди. Орадан ойлар, кварталлар, йиллар ўтиб кетди. Ниҳоят 1979 йилнинг охирида — белгиланган энг сўнгги муддат келганда объект қабул комиссиясига тавсия этилди. Қабул комиссияси аъзолари билим юрти комплексининг барча участкаларини синчиклаб кўриб чиқиб, айрим ишлар сифатсиз бажарилганлигини, тозалаш иншоотлари, водопровод ва канализация тармоғи, сув тўплаш иншооти сингари объектлар ярим-ёрти қурилиб, ниҳоясига етказилмаганлигини, бир қатор ёрдамчи бинолар эса умуман барпо этилмаганлигини қайд этишди. Ҳисоб-китобларга кўра объектдаги бажарилмаган ишлар деярли 200 минг сўмликни ташкил этарди. Бош пудратчига орқага чекиниш учун ҳеч қандай марра қолмаганди. Шунинг учун ҳам 10-механизациялашган кўчма колонна бошлиғи Э. Ҳакимов 1979 йилнинг 17 декабрида буюртмачи ташкилот номига ёзган кафолат хатида объектдаги қолган барча ишларни 1980 йилнинг 10 январигача тўла бажарилишини таъминлашни кўрсатди. Ана шу кафолат хатига таянилган ҳолда билим юрти комплексини қабул қилиш ҳақидаги актга имзолар чекилган. Буюртмачи ва билим юртининг дирекцияси бош пудратчининг кафолат хатига ишонишган эди. Минг афсуски, бу сафар ҳам улар доғда қолишди. Қўпол бўлса ҳам шуни айтиш керакки, 10-механизациялашган кўчма колонна маъмурияти «Ишим битди, эшагим лойдан ўтди», қабилида иш тутди. Актга қўл қўйилгандан сўнг бош пудратчи вакиллари билим юртида бирор марта ҳам қораларини кўрсатмадилар.

Шу ўринда бир қатор объектларнинг тўла қурилмасдан қолиб кетишига сабаб бўлувчи «кафолат хат»лари ҳақида тўхталмоқчимиз. Одатда бундай хатлар дўппи тор келиб қолганда, бош пудратчилар томонидан буюртмачи ташкилотларга бериладии. Умуман шундай хатлар бериш қурилишнинг ҳеч қандай тартиб-қоидасида кўзда тутилмаган. Бу — ишни чала қолдириб кетишга одатланган айрим қурилиш ташкилотлари томонидан ўйлаб топилган «усул»дир. Кузатишлар ана шундай кафолат хатлари берилган объектларнинг 70—80 процентида чала қолган иш узоқ йиллargача бажарилмай, кўпгина сарсонгарчиликларга сабаб бўлишини кўрсатмоқда. Яқиндагина «Социалистическая индустрия» газетасида эълон қилинган мақолалардан бирида ҳам кафолат хатларининг оқибати ҳақида атрофлича фикр юритилган. Мақола авторлари баъзи қурилиш ташкилотларининг иш «услуби»га сунъий равишда кириб қолган бу ўзбошимчаликка чек қўйиш вақти етиб келганлиги ҳақида фикр юритишган. Бизнингча, республикамизда ҳам кафолат хати бериш йўли билан объектларнинг битмаган қисмини аросатда қолдиришдек кераксиз иш практикасига барҳам бериш лозим.

Кафолат хати бериш кўзбўямачиликдан бошқа нарса эмаслигини Бекободдаги биз ҳикоя қилаётган ҳунар-техника билим юрти қурилиши ҳам яққол кўрсатиб турибди. Актга қўл қўйилгандан бери мана, икки ярим йил вақт ўтди. Кафолат хатида кўрсатилган 23 кун ичида бажарилиши лозим бўлган деярли 200 минг сўмнинг бирор сўмига ҳам иш адо этилмади. Умуман, шунча қисқа вақт ичида 7—8 участкадаги чала ишларни ниҳоясига етказиш мантиққа тўғри келмайди. Деярли ўн йил давомида тўла-тўкис битказилмаган объектни 23 кунда бекаму-кўст фойдаланишга топшириш ҳақида кафолат берилганлигига ҳайрон қоласан, киши. Баҳоланки, 10-кўчма колонна маъмурияти назарда тутган вақтдан қарийб ўттиз баравар кўп муддат ўтиб кетди. Билим юрти комплексининг чала объектлари ҳамон ўша ҳолатда турибди. Бу — 800 дан ортиқ ўқувчи таълим олаётган билим юрти, унинг педагогик коллективи учун кўпгина қийинчиликлар келтириб чиқармоқда. Умумий смета қиймати қарийб 154 минг сўм бўлган, бир кеча-кундузда 600 куб метр чиқинди сувларни тозалашга мўлжалланган иншоот қурилишида ишларнинг бор-йўғи 50 проценти бажарилган. Натижада билим юрти ошхонасидан ва бошқа маиший бинолардан чиқадиган турли чиқиндилар қўлбола қилиб қазилган хандақларга тўғрилаб қўйилган. Табиийки, бу сув ҳавзаларининг ифлосланишига олиб келади.

Смета қиймати деярли 20 минг сўм бўлган канализация шохобчалари қурилишида эса белгиланган ишнинг ярми ҳам бажарилмаган. Қилинган ишлар сифатсизлиги сабабли ҳозирнинг ўзидаёқ баъзи машина-ускуналар ишдан чиқиб қолган. Масалан, насос станциясининг таг қисми чўккан, оқибатда насослар ва электр двигателлари сув остида қолган. Билим юртининг ўқув-ишлаб чиқариш корпусларида, ётоқхонада, ўқитувчилар учун қурилган турар-жой биноларида канализация ишламаслиги сабабли барча санитария узеллари, душ ҳамда ванна хоналардан икки ярим йилдан бери фойдаланилмай келиняпти.

Мазкур объектда смета қиймати 11 минг сўм бўлган водопровод тармоғини вужудга келтиришда деярли ҳеч қандай иш бажарилмаган. Ҳозиргача сув лойиҳада кўрсатилганидек эмас, балки ҳеч қандай ҳужжат ва рухсатсиз қазиб олинган артезиан қудуғидан олиб келиняпти. Бу эса қурилиш қоидава нормаларига ҳамда санитария талабларига хилофдир. Сув тўплаш ва уни тиндириш иншоотларида ҳам худди шундай аҳволни кўриш мумкин. Сув тўплаш иншоотига электр энергияси олиб борилмаганлиги сабабли ундан фойдаланилмаяпти. Шунингдек, иссиқлик магистралини барпо этиш ҳам охирига етказилмаган. Бу участкада иш 40 процент атрофида бажарилган.

Билим юрти комплексининг бошқа объектларида ҳам ишлар чала-чулпа бажарилганлигини кўриш мумкин. Масалан, ўқув-ишлаб чиқариш ускуналарини монтаж қилиш умуман бажарилмаган. Бу эса машғулотларни талаблар даражасида олиб боришга салбий таъсир кўрсатяпти.

— Икки ярим йилдан бери ана шу масалалар хусусида бош пудратчи — 10-механизациялашган кўчма колонна маъмуриятига, бошқа тегишли ташкилотларга мурожаат қилавериб чарчадик, — дейди 4-қишлоқ ҳунар-техника билим юрти директори Т. Қўзибоев. — Эндиликда мазкур кўчма колонна қарайдиган «Ташоблсельстрой» тресты маъмурияти амалий чоралар кўриб, юқоридаги камчилик ва нуқсонларнинг бартараф этилишида бизга ёрдам беради, деб ўйлаймиз.

Ш. ҲИДОЯТОВ,
сув ресурсларини муҳофаза этиш ва ундан комплекс фойдаланиш Тошкент область бошқармасининг катта Давлат инспектори.

С. САИДАЛИЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

МАФТУНКОР ДАЛАЛАР

Бойсун тоғи этагида жойлашган бу совхоз академик ёзувчи Ойбек номи билан аталади. Хўжаликнинг ташкил этилганига ҳам кўп вақт бўлгани йўқ. Еттинчи йил деҳқончилик қилинмоқда. Лекин Бандихон қишлоғи аҳолиси азалдан бу ерда чорвачилик билан шуғулланган бўлса-да, ширин-шакар қовун-тарвузларга алоҳида ихлос билан қарайди. Жуда кўп йиллар эса минг гектарлаб текис, унумдор ер сувсизликдан фойдаланилмасдан ётарди

Ҳозир тамоман ўзгача манзара. Ленин йўли райони территориясидан ўтадиган кенг асфальт йўл тўғри шу совхозга олиб боради. «Ойбек номли совхозга марҳамат» деган ёзувга кўзингиз тушиб, дарвозадан ўтишингиз билан хўжаликнинг пахта далалари бошланади. Қизиқ, Бандихон қишлоғининг аҳолиси умрида пахтачилик билан шуғулланиб кўрмаган. Пахтакор бўлиб туғилмасада, ҳозир уларнинг парвариш қилаётган ғўзалари ҳар кимни ҳам мафтун этиши табиий. Хеч ками йўқ ғўзаларнинг гул десангиз етарли, шона десангиз етарли, бўлиқ кўсакларни ҳам беш бармоғингиз тўлганича санай веринг. Икки минг гектар майдонда ғўзалар ана шундай меҳр билан парвариш қилинмоқда. Совхоз пахтакорлари пландаги 5060 тонна ўрнига юбилей йилида олти минг тонна «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилганлар. 240 гектар майдонда эса ипак пахта ҳам етиштириляпти. Ипак пахтанинг авжи ўрта толали пахтанинг ривожидан ҳам аълороқ. Ўтган йили совхозда Ашурқул Бобоқулов, Мингтўра Хайитов, Тўрақул Каримов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари фақат ингичка толали пахта етиштиришиб, ҳар гектар майдондан давлатга 27—32 центнердан пахта топширдилар. Тўғри, бу жуда юқори кўрсаткич эмас, лекин бандихонликларнинг бор-йўғи учинчи йил пахтачилик билан шуғулланаётганликлари ҳисобга олинадиган бўлса, дадил қадам, деб ҳисоблаш мумкин. Тожи Ғозиддинов, Эшмамат Тошқулов, Мардон Қурбонназаров ўртоқлар бошлиқ бригадалар аъзолари эса ўрта толали пахтанинг ҳар гектаридан олинган ҳосилни 32—36 центнерга етказдилар.

—Биринчи йили совхозимиз пахтакорлари 1600 гектар майдондан 3200 тонна пахта топширган эдилар, — дейди совхоз директори Қодир Қурбонов. —Ўтган йили 4008 тонна пахта топширдик. Ҳосилдорликни 22 центнерга етказдик. Бу йил ҳосилдорликни ўтган йилдагига нисбатан саккиз центнерга кўпайтирмоқчимиз.

Ҳозир совхозда 38 та пахтачилик бригадаси бор. Ишчи кучи камлиги учун бўлса керак, бригадалар жуда ихчам тузилган. Ўтган йили пахтадан юқори ҳосил кўтарган коллективлар бу йил ҳам ташаббускорликни ўз қўлларига олганлар. Хўжаликдаги олтита илғор бригада коллективи юбилей йилида ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказиш учун курашмоқда. Булар — Эшмамат Тошқулов, Тожи Ғозиддинов, Хурсанд Чориев, Мардон Қурбонназаров, Ойсара Хуррамова, Хушвақт Жаҳонгиров ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари. Юқори ҳосил учун курашаётган коллективлар далаларида меҳнат ҳам аҳдга яраша ташкил этилган. Ғўза қатор ораларига сифатли ишлов бериш, озиқлантириш, суғориш ишлари агротехник талаблар даражасида олиб бориляпти. Гагаринлик ва шербодлик пахтакорларнинг вакиллари хўжалик пахта далаларида бўлишиб, ўзларининг қимматли маслаҳатларини бериб кетишган эди. Ҳозир совхоз деҳқонлари ана шу маслаҳатлар асосида иш кўряптилар. Чўл шароитида ғўзаларни чанқатиб қўймаслик биринчи даражали вазифа ҳисобланади. Совхоз дирекцияси ва партия ташкилоти бу муҳим вазифани бош агроном Чори Жумаев зиммасига юклаган.

—Июль ойида ғўзаларимиз сувга ташна бўлиб қолади, —дейди бош агроном. —Ўтган йили 24 июнь куни ёмғир ёғиб, Бандихон сойидан катта сел келган эди. Қаранг, бу йил 30 июнь куни тушгача баҳордагидек қаттиқ ёмғир ёғди. Кечқуруи эса сойдан катта сел келди. Ариқларимиздан тўлиб сув оқди. Биз сувчиларимизни ана шу сувдан самарали фойдаланишга сафарбар этдик. Ишлов берилган, озиқлантирилиб, эгат очилган ҳамма картага сув тарадик. Ҳозир совхозимизда чанқаган ғўза йўқ. Август ойида ҳам ғўзаларимизни чанқатмасак марра бизники бўлади.

Деҳқонлар ҳозирги ҳарорат пахтанинг ривожланиши учун яхши, деб ҳисобламоқдалар. Фақат кечқурунги салқин деҳқонга хуш ёқмаяпти. Салқин ҳам гапми, ёмғир ёққан куни хийла совуқ бўлганлигини айтмайсизми? Бойсун тоғларининг чўққилари оқариб қолганлиги кишини ҳайратга солади. Яқин йилларда июнь ойида тоққа қор ёғмаган эди. Йил йилга ўхшамайди, деб шунинг учун айтадилар-да. Ўтган йили саратон иссиқ келгани билан жуда катта майдондаги ҳосилни ҳашарот ем қилиб кетган эди. Бу йил эса деҳқонлар ҳашарот йўқлигидан хурсанд бўлиб турибдилар, айни пайтда постларида хушёр. Кузатувчилар бир дақиқа ҳам тиним билаётганлари йўқ. Ҳашаротдан холи, яхши парвариш қилинаётган, озиқлантирилаётган ғўзаларда эса ҳозирдан бўлиқ кўсакларни санайверасиз. Биз Тожи Ғозиддинов бошлиқ бригада далаларида ана шундай серҳосил ғўзаларни кўрдик. 5—6 тадан бўлиқ кўсак, кўплаб шона ва гул юбилей йили ҳосили мўл бўлишидан дарак бериб турибди. Гап хотиржамликка берилмасдан, саратонда белни маҳкам боғлаб ишлашда. Ҳозирча бригада аъзолари худди шундай йўл тутишяпти. Механизатор ва сувчилар ҳамкорликда меҳнат қилишиб, ана шундай баравж ғўза етиштиряптилар.

—Келгусида тўлиқ ипак пахта экишга ўтишни мўлжаллаяпмиз, —дейди совхоз директори ўртоқ Қ. Қурбонов. —Ипак пахта ҳар жиҳатдан фойдали эканлигини деҳқонларимиз жуда яхши тушуниб етдилар. Аввало, ипак пахта учун иссиқлик етарли. Бундан ташқари, ипак пахтадан келадиган даромаддан хўжалик ҳам, совхоз ишчилари ҳам манфаатдор. Бу ўринда битта муаммони ҳал этиш керак. У ҳам бўлса сув таъминотини яхшилаш. Нима учун ҳозир совхозимизда пахта ҳосилдорлиги 22 центнерни ташкил этмоқда? Ўтган йили биз икки сув билан пахта етиштирдик. Июнь ойининг ўртасига бориб сув танқис бўлиб қолади. Икки минг гектардан йигирма центнердан 4 минг тонна, 35 центнердан бўлганда етти минг тонна пахта етиштириш мумкин. Мана, бизнинг резервларимиз қаерда. КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида колхоз ва совхозларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш тўғрисида жуда қимматли фикрлар бор. Ҳақиқатан ҳам нима учун унумдор ерларимизнинг умри бекор ўтиши ёки юқори ҳосил бермаслиги керак? Бандихон—2 насос станцияси қурилиши тезлаштирилиб, сув таъминоти яхшиланадиган бўлса, биз икки минг гектар майдондан 6—7 минг тонна ипак пахта беришимиз мумкин. Ёки иккинчи масала, Бандихон сойидан ҳар йили бир неча марта катта сел келади. Шунча сув биздан ўтиб кетади-ю, деҳқончилик қилаётган ерларимиз сувга ташна бўлиб қолаверади. Дортош участкамизда сел тўплайдиган жуда ажойиб жой бор. Арзимаган меҳнат билан катта миқдорда сел сувини сақлайдиган ҳавза ташкил қилиш мумкин. Бундай ҳавзанинг қурилиши фақат бизнинг совхозимизда эмас, балки қўшни «Дўстлик» совхозида ҳам сув таъминотини яхшилаш имконини беради. Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ҳам кечиктириб бўлмайдиган ишлардан бири. Ҳозиргача совхозимизда қурувчилар 1900 гектар майдонни капитал планировка қилиб беришган. Деҳқончилик қилаётган еримизнинг мелиоратив ҳолати яхши эмас, тупроғи ўтирувчан бўлганлиги учун ер чўкмоқда. «Южсурханводстрой» тресги қурувчилари капитал планировка қилиш топшириқларини ўз вақтида бажармаяптилар.

Ойбек номли совхозининг ташкил этилганлигига етти йил бўлаётган бўлса, ҳақиқий ишлари энди бошланяпти, десак хато эмас. Чунки яқинда махсус кўчма колонна ташкил этилди. Қурувчилар жуда катта ҳажмдаги ишларни бажаришлари керак. Улар ҳозир марказий ремонт устахонаси, турар-жой биноси қуришяпти. Шу йилнинг ўзида улар 20 оилага мўлжалланган ўнта уйни қуриб фойдаланишга топширмоқчилар. Совхозда бош план асосида мактаб, совхознинг маъмурий идораси, клуб, ҳаммом, медпункт, касалхона, чорвачилик комплекси қурилиши керак. Далада иссиқни иссиқ демасдан меҳнат қилаётганлар учун дала шийпонлари қурилиши назарда тутилган. Бу ишлар, албатта, аста-секин амалга оширилаверади. Лекин совхоз меҳнат аҳли ҳозир жуда яхши орзу ва ниятлар билан меҳнат қилмоқда. Бир вақтлар қақраб ётган ерларни обод қилиб, бу ерларда мўл-кўл қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришиб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллик тўйини ажойиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш ана шу ниятлар ичида энг эзгусидир.

Б. КЕНЖАБОЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

Хоразм область матлубот жамиятига қарашли Урганч консерва-пиво заводи коллективи истеъмолчиларга кўплаб маҳсулотлар етказиб бермоқда. Корхона ишчи-хизматчилари юбилей йили планини 15 октябргача бажариш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

Суратда: консерва цехининг навбатчи технологи Санамжон Холназарова ва цех бошлиғи Зийнат Уллиев ўртоқлар маҳсулот сифатини кўздан кечиришяпти.

Қ. Отаев фотоси. (ЎзТАГ)

ШОЛИКОРЛАР АҲДИ

КПСС Марказий Комитети май Пленумининг шу йилнинг ўзидаёқ деҳқончилик маҳсулдорлигини анча оширишга эришиш бўйича кўрсатмалари Сирдарё районидаги «Шоликор» совхози ишчиларини янада руҳлантириб юборди. Биз совхоз партия комитетининг секретари Муҳаммаджон Қипчоқов билан далаларни айланар эканмиз, ҳамма жойда юбилей йили мўл ҳосили учун қизғин кураш олиб борилаётганлигининг гувоҳи бўлдик.

Бу ерда шоли пайкалларига биринчи ишлов бериш тугалланган экан. Дастлабки ишлов ниҳоятда масъулиятли иш. Шоли униб чиққач, пайкаллардан сув қочирилади. Қўл куч билан ўтоқ қилинади, кўчат униб чиқмаган жойларга уруғ экилада. Чунки, ҳар бир пайкалда нормал қалинликда кўчат бўлишини таъминламай туриб, ҳосилдорликни ошириб бўлмайди.

Шоликорлар биринчи ишловдан кейин ҳар гектар ерга 400 килограммдан сульфат аммоний бериб озиқлантирдилар. Ишлов берилган майдонларга сув таралди. Ўзбекистон қишлоқ хўжалик авиацияси Қўқон бўлинмасидан совхозга юборилган учувчилар эса вертолёт ёрдамида ҳар куни 120—130 гектар ерга гербицидлар билан ишлов бериб, бегона ўтларга ҳамда шоли зараркунандаларига қирон келтиришяпти.

Совхоз коммунистлари ва мутахассисларининг асосий эътибори шоли ниҳоллари ривожини тезлаштириш, барча майдонларда юқори ҳосил учун пухта замин яратиш, етиштириладиган шолининг юқори сифатли бўлишини таъминлашга қаратилган. Шу мақсадда совхозда малакали мутахассислар ҳамда тажрибали шоликорлардан иборат махсус комиссия тузилди. Комиссия аъзолари ҳар бир агротехник тадбир амалга оширилгандан кейин далаларни бирма-бир айланиб чиқмоқда камчиликларни аниқлаб, уни бартараф этиш юзасида тавсиялар бермоқда, илғорлар тажрибасини оммалаштирмоқда. Натижада барча майдонларда тўлиқ гектарлар ҳосил қилинди, шолининг ривожи яхши. Кўкка бўй чўзаётган шоли ниҳоллари мўл ҳосилдан дарак бериб турибди.

Хўжаликнинг Оқберди Тангриберганов бошқарувчилик қилаётган 4-бўлим миришкорлари шоли парваришида пешқадамликни қўлдан бермаётирлар. Бу бўлимда ўз касбига меҳр қўйиб, ҳар йили шолидан мўл ҳосил етиштириб келаётган «қирмизи дон» усталари кўп. Назарбой Соғиндиқов, Оқберди Абдураззоқов, Ўринбосар Хўжабоев ўртоқлар бошқараётган бригадаларда ўтган йили ҳосилдорлик 52—54 центнерни ташкил этди. Бўлим бўйича эса ҳар гектар ердан пландаги 43,3 центнер ўрнига 47 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди.

— Партиямизнинг дон етиштиришни кескин суръатлар билан юксалтириш, тайёрланаётган маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича кўрсатмаларига амалий иш билан жавоб беришни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйганмиз, —дейди бўлим бошқарувчиси О. Тангрибердиев. —Бўлимимиздаги 6 та далачилик бригадасининг ҳаммасида СССРнинг 60 йиллик юбилейи шарафига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилинган. СССРнинг Озиқ-овқат программасини ҳаётга тадбиқ этаб бориб, бу йил 438 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил кўтаришга азму қарор қилганмиз.

Бўлимдаги барча пайкалларда юксак аҳдни шараф билан адо этиш учун кураш авж олиб кетган. Механизаторлардан Жаббор Юсупов, Зиёхон Азимов, Қобилбек Ҳидирбоев, ишчилардан Бозорбой Хонтўраев, Абу Тўлеповлар дала ишларини сифатли ва самарали бажаришда бошқаларга намуна бўлишмоқда.

Озиқ-овқат программасида баён этилган таклифлар ва хулосалар совхоз коммунистлари ва комсомоллари томонидан зўр қизиқиш билан ўрганилмоқда ва келгуси вазифалар белгилаб олинмоқда. Совхоз далаларида юбилей йилининг шоли хирмонини 13 минг тоннага етказиш учун фидокорона меҳнат қизғин давом этаётир.

Т. ДЎСТМАТОВ.

«Қишлоқ ҳақиқати»га жавоб берадилар

«ҚИНҒИР ИШНИНГ ОХИРИ ВОЙ»

Шу йил 21 апрелда газетада юқоридаги сарлавҳа остида босилган рейд материалида Фарғона областининг бир қатор магазинларида харидорлар ҳақидан уриб қолиш, камёб молларни яшириб қўйиб, устама нарх билан пуллаш сингари ҳоллар содир бўлаётганлиги танқид қилинган эди. Фарғона область партия комитети ва область савдо бошқармасининг мақола юзасидан йўллаган жавоблари газетада босилиб чиқди. Яқинда Ёзёвон районидан ҳам жавоб келди. Уни эътиборингизга ҳавола этмоқдамиз.

ЁЗЁВОН РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

Район партия комитети маълум қиладики, «Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг шу йил 21 апрель сонида босилган «Қинғир ишнинг охири вой» танқидий мақоласида келтирилган районга тааллуқли фактлар тўла тасдиқланди.

Ушбу мақола юзасидан ўтказилган текшириш натижалари район матлубот жамияти правлениеси, партия ва касаба союз ташкилотларининг қўшма йиғилишида, шундан сўнг район партия комитетининг бюро мажлисида атрофлича муҳокама қилинди. Ёзёвон матлубот жамиятига қарашли 21-магазин мудири Раҳматжон Адҳамов совет савдоси қоидаларини қўпол равишда бузганлиги учун магазин мудирлигидан ва умуман савдо ишидан четлаштирилди.

Ҳозирги кунда район савдо ходимлари харидорларга маданий хизмат кўрсатиш, аҳолини зарур товарлар билан таъминлашни яхшилаш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Р. САФАРОВ,
Ёзёвон район партия комитети секретари.

ХЎЖАМУШКЕНТ БАҒРИДА

«Узтюменьдорстрой» тресги ишчи-хизматчиларининг фарзандлари Ўзбекистон пионер лагерларида дам олдилар

...Куни кеча республикамиз пойтахти кўчаларидан ўтиб, аэропорт сари йўналаётган автобуслар колоннасига кишилар қизиқиш билан қараб қолишди. Чунки қизил байроқчалар, алвонлар билан безатилган ана шу автобусларнинг ён томонига «Узтюменьдорстрой» трести, деб ёзиб қўйилган эди. Автобусларнинг деразаларидан эса қувноқ ўғил-қизлар кўриниб турарди. Қуёшда қорайган бу кичкинтойларнинг чеҳраларидан хурсанд эканликлари яққол кўринади...

Автобуслар колоннаси аэропортга етиб келгач, ўғил-қизларни Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш министрлигининг вакиллари кутиб олиб, уларни Тюменга кузатиб қўйишди. Бу пионер-ўқувчилар мазкур министрликнинг Тюмень области табиий бойликларини ўзлаштиришда актив қатнашаётган «Узтюменьдорстрой» тресги ишчи-хизматчилари, инженер-техник ходимларининг фарзандларидир.

Республикамиздан Тюменга бориб, минг-минглаб километр йўл қураётган бунёдкорлар ажойиб муваффақиятларга эришмоқдалар. Уларнинг янада унумли меҳнат қилиш кўп жиҳатдан фарзандларининг соғлом бўлишига, яхши дам олишига боғлиқ. Буни чуқур ҳис этган Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари қуриш ва фойдаланиш министрлиги Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг яқиндан кўрсатган ёрдами билан серқуёш ўлкамиздаги пионер лагерларида «Узтюменьдорстрой» тресги ишчи-хизматчилари фарзандларининг дам олишини ташкил этди. Июнь ва июль ойларида 80 нафар ўғил-қиз Сирдарё область Ховос районидаги Хўжамушкент қишлоғи бағрида жойлашган «Олимпийский», «Целинник», Ильич номли пионер лагерларида мириқиб дам олди.

— Фарзандларимизнинг пионер ёзини кўнгилли ўтказишларига трест ишлаб чиқаришни технологик комплектлаш бошқармаси касаба союз комитетининг раиси Анвар Каримов, трест касаба союз комитетининг раиси Гафур Валиев ўртоқлар бошқош бўлишди, — дейди «Узтюменьдорстрой» тресги бошқарувчисининг ўринбосари Сухроб Мўминов. — Хўжамушкент бағрида пешқадам электр пайвандчи Александр Минаевнинг уч эгизак ўғли ва бир қизи дам олди. Шунингдек, илғор йўлсозлардан Виктор Ширшов, бош механика бўлими инженери Галина Красничая, трест Урай участкасининг механиги Виктор Куимов ўртоқларнинг ҳам икки нафардан фарзандлари ҳордиқ чиқаришди.

С. СУННАТОВ,
Ғ. ОБИДОВ.

Дунё овози
Чет эл хабарлари

ПОЛЬШАГА ҚАРШИ МАФКУРАВИЙ ҚЎПОРУВЧИЛИК

ВАРШАВА. (ТАСС). «Жолнеж вольности» газетаси ёзади: АҚШ бошчилигидаги халқаро империализмнинг Польша Халқ Республикасига қарши кенг кўламдаги мафкуравий қўпорувчилиги ҳозирги вақтда мисли кўрилмаган даражага етди. Ҳаммага маълумки, Польшага қарши қўпорувчилик қарийб 30 йилдан буён давом этиб келмоқда, аммо бу қўпорувчилик ҳеч қачон ҳозиргидек, бунчалик кенгайиб кетмаган ва бунчалик шиддатли тус олмаган эди. Ҳозирги кунда Польша Халқ Республикасига қарши стратегик ҳужум қилинмоқда. Империализм бу ҳужумни амалга ошириш учун янада кўп маблағ, энг янги техникани ва мафкуравий диверсантларнинг танлаб олинган отрядини ишга солмоқда.

Шимолий Америка қитъасида ва Ғарбий Европада жойлаштирилган диверсия марказлари АҚШ томонидан социалистик ҳамдўстликка қарши бошланган «салб юриши»нинг ҳаракатга келтирувчи кучидир. Радиостанциялар эса буларнинг асосий қуролидир. Эфирда қўпорувчилик — империализмнинг социалистик ҳамдўстлик давлатларига қарши психологик курашда қўлланилаётган асосий воситаларидан биридир.

НАТОдаги бир қанча мамлакатларнинг раҳбар доиралари радио орқали қилинадиган бузғунчилик ишларига доим катта эътибор бериб келмоқдалар. Масалан, ашаддий антикоммунист З. Бжезинский ва «Озод Европа» радиостанциясининг собиқ директори В. Гриффит бошчилигидаги «экспертлар» группаси бир вақтлар Ғарбдаги радио марказларнинг қўпорувчилик ишлари планини тузиб чиққан эди. Бундан кузатилган мақсад —социалистик ҳамдўстлик мамлакатларини заифлаштириш, уларнинг сиёсий ва ижтимоий ҳаётини изидан чиқаришдан иборат эди.

Американинг ҳозирги маъмурияти реал социализм мамлакатларига нисбатан, жумладан Польшага нисбатан қўпорувчилик ишларининг алоҳида агрессив планини тайёрлади ва амалга оширмоқда. Ғарб мамлакатлари ПХРнинг ички ишларига сурбетларча аралашиш учун жуда кўп радиостанциялардан фойдаланмоқдалар. ГФРнинг ГДР ва ЧССР билан чегарадош территориясидагина 326 радиопередатчик ва 38 ретрансляция телестанциялари ўрнатилган. Польшага қарши қаратилган эфирдаги ана шу қўпорувчиликни НАТО штаблари бошқармоқда ва Американинг махсус хизмат маҳкамалари назорат қилиб туради.

Бундай хуружлар, деб таъкидлайди «Жолнеж вольности» газетаси, ҳамма томонидан эътироф этилган халқаро нормаларни, Хельсинкида ўтказилган Умумевропа кенгаши якунловчи Актининг принципларини очиқдан-очиқ бузишдан бошқа бир нарса эмас.

СОМАЛИДАГИ ВАЗИЯТГА ДОИР

ЛОНДОН. (ТАСС). Сомалини қутқазиш демократик фронтининг Найробида тарқатилган баёнотида бундай дейилади: АҚШ маъмурияти Сомали аҳолиси қўллаб-қувватламаётган Могадишо режимига қурол-яроғ етказиб бера бошлаш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу қарор Сомалидаги вазиятни ғоят кескинлаштиради ва бу мамлакатдаги можарони кенгайтиришга олиб боради. Сомалидаги можаро бу малакатнинг фақат ички ишидир. Рейтер агентлиги тарқатган ҳужжатда Вашингтоннинг ҳатти-ҳаракатлари Африкада ва бутун жаҳонда тинчлик ҳамда хавфсизлик учун жиддий оқибатларга сабаб бўлиши мумкин, деб таъкидлаб ўтилади.

Сомалини қутқазиш демократик фронтининг баёнотида Ғарбдаги оммавий ахборот органларининг уйдирмалари рад этилади. Бу органлар ривожланаётган мамлакатлар халқларининг ўзгариш ясаш йўлидаги интилишларини «Совет Иттифоқининг хаёлий найранги» натижаси деб кўрсатишга уринмоқдалар.

ПАРИЖ. (ТАСС). Франциянинг «Матэн» газетаси ёзади: Вашингтоннинг Сомалига зудлик билан қурол-яроғ етказиб бера бошлаш тўғрисидаги қарори Могадишо режими жуда оғир аҳволга тушиб қолганлигини тасдиқлайди. Газета АҚШ Сомалида ҳарбий базаларга эга эканлигини, Американинг «Тез ҳаракат қиладиган кучлари» Ҳинд океани, Яқин Шарқ ва Қизил Денгизнинг стратегия жиҳатидан муҳим районида бу базалардан фойдаланишлари мумкин, деб таъкидлайди.

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

ҚОБУЛ. Балх, Фарах, Кундузда тўқиладиган афғон гиламлари бутун дунёга машҳур. Ҳозирги вақтда бу гиламлар мамлакатнинг экспортида учинчи ўринни эгаллаб турибди. Шу хил маҳсулот тўқиш ҳажмини кўпайтиришгагина эмас, шу билан бирга унинг сифатини яхшилашга ҳам муҳим аҳамият берилмоқда, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда мамлакат гилам тўқиш бирлашмасининг директори М. Ашраф Хасан.

Кейинги пайтларда маҳсулотимизнинг харидорлари анча кўпайди, деди у. Ҳозир биз дунёнинг 45 мамлакатига гилам юбориб турибмиз. Бултурнинг ўзидагина чет элларга 700 минг квадрат метрдан кўп гилам сотилдики, бу давлатга анчамунча даромад келтирди.

Бирлашма директори анъанавий гилам тўқишнинг барча марказларида тўқувчиларнинг касаба союзлари ва ишлаб чиқариш союзлари ташкил этилганини сўзлаб берди. Улар аҳолидан гилам сотиб олиш, хом ашё сотиш билан шуғулланадилар. Гилам тўқувчи усталарга моддий ёрдам кўрсатадилар.

ДЕҲЛИ. Ҳиндистонлик геологлар Жамму ва Кашмир штатида қимматли, ўтга чидамли минерал — катта магнизит конини топдилар.

Ҳиндистонлик геологлар Ражастхон штатида катта лигнит конини топдилар. «Таймс оф Индиа» газетасининг хабар беришича, бу кон 10 минг квадрат километр майдонда жойлашган. Ҳиндистон ҳукумати шу қимматли ёқилғи кони базасида 2 та иссиқлик электр станциясини қуришни мўлжалламоқда.

ИСТАНБУЛ. Босфор бўғози орқали ўтказилган ва Истанбул манзарасининг ажралмас бир қисми бўлиб қолган машҳур осма кўприкнинг яқин келажакда рақиби пайдо бўлади. «Байрам» газетасининг хабар беришича, транспорт кўпайганлиги муносабати билан Европа ва Осиё қитъаларини боғловчи иккинчи кўприк лойиҳаси тайёрланмоқда. Янги кўприкнинг узунлиги 860 метрга боради, яъни биринчи кўприкдан 200 метрча қисқароқ бўлади. (ТАСС).

Ливандаги вазият ҳамон кескинлигича турибди. Исроил ҳарбийлари Ғарбий Байрутнинг турар-жой кварталларини артиллериядан ўққа тутмоқдалар. Аҳоли зич жойлашган кварталларда снаряд, бомба ва миналар тез-тез портлаб туриши натижасида кўплаб тинч аҳоли ҳалок бўлмоқда. Шунингдек, душман томонидан шаҳарнинг бошқа кварталлари ҳам артиллериядан ўққа тутилаётир. Бунинг устига сув ва озиқ-овқат маҳсулотлари танқислиги аҳолини ғоят қийнамоқда.

Суратда: байрутликлар ичимлик сув олиш учун навбат кутишяпти.

АП—ТАСС телефотоси.

МЕХИКОДА ХАЛҚАРО АНЖУМАН

МЕХИКО. (ТАСС). Бу ерда маданият соҳасидаги сиёсат юзасидан ЮНЕСКО ташкил этган иккинчи Жаҳон конференцияси очилди. Ана шу муҳим халқаро анжуман ишида 150 дан кўп мамлакат делегациялари иштирок этмоқда.

Конференция давомида маданият соҳасидаги сиёсат масалалари юзасидан бир қанча регионал кенгашларнинг якунлари чиқарилади, шу соҳада ЮНЕСКОнинг ва ана шу ташкилотга аъзо бўлган давлатларнинг келгусидаги фаолияти учун тавсиялар ишлаб чиқилади. Шунингдек конференцияда ҳақиқий маданий мавзулардан четда турувчи масалалар, шу жумладан ер юзида тинчликни сақлаб қолиш каби муҳим проблемалар ҳам муҳокама этилади.

Конференция иш бошлашидан олдин «Москва Кремли музейларининг дурдоналари» деб аталган выставка очилди.

«УМУМИЙ БОЗОРДА» ИШСИЗЛИК

ЛЮКСЕМБУРГ. (ТАСС). Европа Иқтисодий Ҳамжамиятига аъзо бўлган мамлакатларда июнь ойида ишсизлар 155 минг кишига кўпайди. «Умумий бозор» статистика бошқармаси шуни хабар қилди. Нидерландияда «ортиқча кишилар» армияси ғоят кўпайганлиги қайд этилди.

Июнь ойининг охирида Европа Иқтисодий Ҳамжамияти мамлакатларида жами 10 миллион 300 минг ишсиз бор эди. Бу эса, бу мамлакатлардаги меҳнатга қобилиятли аҳолининг 9,1 процентини ташкил этади. Ишсизликларнинг 39 проценти 25 ёшгача бўлган йигит ва қизлардир.

Буюк Британияда ишсизлар ниҳоятда кўп бўлиб, 3 миллион 61 минг киши меҳнат қилиш ҳуқуқидан маҳрумдир. Бу мамлакатлар ичида Бельгия иш билан таъминлаш соҳасида энг ўткир танглихни бошидан кечирмоқда. Бу мамлакатда меҳнатга қобилиятли аҳолининг 12,3 проценти ишсиздир.

ЯНГИ КОЛХОЗ БОЗОРИ

Беруний шаҳрида қурилиш, ободонлаштириш ишлари йил сайин авж олдирилмоқда. Аҳолига турли қулайликлар яратилмоқда. Бу борада кейинги йилларда колхоз бозорини янгидан ташкил қилиш, кенгайтириш ва ободонлаштириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари сотиш учун келган колхозчи ва совхоз ишчиларига қулай шароитлар яратишга эътибор кучайтирилмоқда.

Шаҳар марказида ҳамма қулайликлари бўлган иккита колхоз бозори бор: унинг биттаси яъни ҳафтанинг ҳамма кунида очиқ бўлган бозор, шаҳарнинг корхона ва ташкилотлари жойлашган марказий қисмида. Иккинчиси эса ҳафталик бозор деб номланган кўпроқ аҳоли турар жойларига яқин шаҳар марказининг ғарбий қисмида жойлашган. Ҳозирги кунда шаҳар марказидаги кундалик бозор майдони гўзалликда барчанинг диққатини ўзига тортади. Унинг уч томони турли хил замонавий шинам саноат, озиқ-овқат ва бошқа магазинлардан иборат бўлиб, бу ердан харидорлар аримайди. Бундан ташқари кўплаб маиший хизмат тармоқлари мавжуд. Бозор атрофида турли манзарали дарахтлар, гуллар мавж уриб ўсиб турибди. Ариқчаларда сувлар оқиб турибди. Бозор майдонининг ҳамма жойлари асфальтланган, водопровод суви билан таъминланган. Фонтан ишлаб турибди. 300 ўринлик темир бетон бостирма тагида колхозчилар ва совхоз ишчилари турли хил сабзавот ва меваларни сотиб ўтирибдилар. Ҳозир яна шундай 200 ўринлик замонавий бостирма қурилмоқда. Бозорнинг икки томони янгидан кўкаламзорлаштирилмоқда.

Бундай ишлар ҳафтада бир бўладиган бозор майдонида ҳам амалга оширилмоқда. Барча жойлари асфальтланди. Янгидан 2 та дарвоза қурилди. 600 ўринли 40 та комплект металл бостирма Грузиядан келтирилиб ўрнатилди. Бу ерда ҳам фонтан ишлаб турибди. 25 ўринлик колхозчилар уйи қурилиши бошланди. Бозор территориясида санитария ва тозаликни таъминлаш ва бошқа ишларни тартибга келтиришда бозорком ишчи ва хизматчиларидан Нураддин Бекимов, Сотимбой Жуматов, Олим Қурбонбоев, Тўхтабой Бекимов, Олимбой Полвонов ва бошқалар фидокорона меҳнат қилиб, халқ ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Бу эзгу ишларни амалга оширишда шаҳардаги пахта тозалаш ва ёғ заводи коллективлари оталик ёрдамларини аямаяптилар.

Колхоз бозори директори Хожибой Ўрозов биз билан бўлган суҳбатда режалар ҳақида шундай деди:

— Биз эндиликда айниқса қишки даврда савдо қилишни яхшилаш учун 400 ўринли ёпиқ ойнаванлик бостирма қурамиз. 300 тонна маҳсулот сақлайдиган омборхона, шунингдек бозор территориясининг қолган қисмларини тўла асфальтлаймиз. Гўшт, сут сотиладиган махсус павильон қурамиз.

Биз бу эзгу ишларнинг амалга ошишига ишонамиз. Чунки ҳозирги кунларда олиб борилаётган ишлар шундан далолат бериб турибди. Албатта бу ишларда район партия комитети ва шаҳар Советининг раҳбарлиги, оталиқ ташкилотларнинг яқиндан бераётган ёрдамлари беқиёсдир.

С. ОЛЛОМОВ,
Беруний район партия комитетининг ходими.

Тошкент тажриба-намуна миллий музика асбоблари фабрикаси томонидан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ўзининг бежирим ва сифатлилиги билан харидорлар таҳсинига сазовор бўлмоқда. Республикамиздаги турли колхоз ва совхозлар маданият уйларида мазкур корхона томонидан тайёрланаётган чолғу асбобларига бўлган талаб ва эҳтиёж тобора ортиб бормоқда. Фабрика ана шу маданият уйларидан кўплаб буюртмалар қабул қилмоқда.

Суратда: фабрика пардозлов цехининг илғор ишчиларидан бири Муқаддас Ёқубова.

В. Сироткин фотоси.

РАВОН ЙЎЛ — РОҲАТИЖОН

Кенг асфальт йўл даштдаги Пўлати посёлкасини Косон район маркази билан боғлади. Бафо Соибов бошлиқ бригада қарийб 9 километр келадиган қулай йўлни белгиланган муддатдан икки ой илгари қуриб бўлди.

Бу бригаданинг ҳар бир ишчиси катта тажрибага эга бўлиб, ўзининг зарбдор меҳнат усуллари бор. Лекин энг муҳими, уларнинг ҳаммаси Н. Злобин методидан фойдаланиб, ягона наряд асосида ишламоқда. Соибов бошлиқ бригада меҳнатни ташкил этишнинг ана шу илғор формасига Косон йўл қурилиши бошқармасида биринчи бўлиб ўтиб, вақтдан ўзибгина қолмай, шу билан бирга йўл қурилиши ва ремонти учун сметада ажратилганидан кам маблағ сарфламоқда. Илғор коллектив Арабхона ва Майда қишлоқлари ўртасидаги, Косон ва Оқтепа ўртасидаги Неккўз ва Ғўвалак ўртасидаги автомобиль магистрал йўлларини жуда соз ремонтдан чиқазди. Областда йўл қурилиши ва ремонти юзасидан ўтказилган зарбдор ойлик вақтида эса коллектив олдингилар қаторида бўлди.

Қарши **(ЎзТАГ).**

Редактор
И. СУЛАЙМОНОВ.

АБДУЛЛАЖОН ОВГА ЧИҚДИ...

Қишлоқ кезиб юрган Деҳқонбува чойхонада бироз ҳордиқ чиқариш ниятида янгийўллик терговчи жиянн билан бир чойнак чойни эрмак қилиб ўтирган эди. Суҳбат айланиб айрим қўли эгри, текинхўр савдо ходимларига келиб тақалиши билан жияни яқинда ўзи гувоҳ бўлган бир воқеани афсус билан сўзлаб берди.

Терговчи — Э. нимасини айтасиз, Деҳқонбува. Беш қўл баробар эмас экан. Тўғри, бузоқнинг ҳақи бор, деб сигирнинг сутини ҳам ичмайдиган магазинчилар ҳам йўқ эмас. Афсуски савдо ходими деган номга иснод келтирганлар ҳам учраб туради. Бундайларнинг дарди-фикри битта — харидор ҳисобига нонни ёғ билан есам, дейишади. Ҳа, Деҳқонбува, улар фойда исини сезиб қолишса, ҳатто эски махсини шимишдан ҳам тойишмайди.

— **Деҳқонбува.** — Ийғ-е... шунақа ҳам қиладиганлари борми-а?

— **Терговчи** — Ҳа-да. Мана сизга бир воқеани айтиб берай. Ўзим гувоҳи бўлдим. Янгийўлда шаҳар савдо ташкилотига қарашли 51-магазин бор. Шу магазиннинг мудири Абдулла Ҳакимжонов овга чиқибди. Бу мудир овда нима қилибди денг?

— **Деҳқонбува** — Нима қилибди?

— **Терговчи** — Шаҳар савдо ташкилоти берган ишонч қоғози билан Самарқанд чой қадоқлаш фабрикасидан 1161 килограмм чой олиб келибди. Шу чойдан иккинчи навли 303 килограм, яъни ҳар килоси 6 сўмли чойни ўзи мудир бўлган магазинга туширибди. Хўш, туширган бўлса туширгандир-да, дерсиз. Сиз билан менга сотиш учун олиб келди, деб ўйлайсизми? Бе, тушингизни сувга айтинг. Магазин сотувчиси Бекмуродовага «Ҳар килосини 10 сўмдан кўтарасига сотаберасан, бирор киши бир нарса деса, мен жавоб бераман» деб тайинлаб, ўзи девор чангидан узоқроқда айшини суриб юраверибди.

— **Деҳқонбува** — Хўш, сотувчи мудирнинг айтганини қилиб, 10 сўмдан сотибдими?

— **Терговчи** — Эчкига жон, қассобга мой қайғуси дегандек сотувчи мудирнинг измидан чиқармиди. Бунақа ишларга суяги йўқ Раънохон ҳам енг шимариб, 300 килограммдан ошиқ чойнинг ҳар килограмм устига 4 сўмдан «шапка» кийгизиб, эшик қолиб тешикдан кўтарасига сотаберибди. Чойдан 85 килограмми қолганда хабар топиб қолдик. Энди ўзингиз бундай ҳисоблаб, чўтга солиб кўринг-а. Тарновдан тушгандек ҳар килограмм чойдан 4 сўмдан фойда тушиб турса, 300 килограмм чойдан қанча фойда қоляпти? 1200 сўм деган гап. Ана кўрдингизми, Деҳқонбува, бу муттахамларнинг нафсини. Улар бундай қинғир ишлари билан бозорларда чайқовчилар уруғининг кўпайишига ҳам сабабчи бўлишяпти.

— **Деҳқонбува** — Жуда тўғри айтасиз. Бундайлар илдизига аёвсиз болта уриб туриш керак. Токи бошқалар ҳам ибрат олиб, қадамини билиб босишсин. Шу топда менга бир фикр келиб қолди. Шу гапларни элга ҳам маълум қилиб қўйсак, нима дейсиз? Ахир, эл-юрт ҳукмидан кўра олий ҳукм йўқ-ку, уларга.

Суҳбатни оққа кўчирувчилар:

А. ШАЙХОВ,
М. ҲАКИМОВ.

ЙЎҚОЛГАН АВТОБУС

Ҳурматли Деҳқонбува, биз узоқ Нурота тоғ этакларида яшаймиз. Халқпарвар партия ва ҳукуматимизга минг карра раҳмат. Негаки халқимиз бахт-саодати учун, фаровон турмуши учун нимаики зарур бўлса, ҳаммасини муҳайё қиляпти. Мана, биз яшаб турган узоқ тоғли қишлоқларни олинг. Оқшомлари электр нуридан бутун борлиқ нурга чулғанади. Ҳар бир хонадонда радио ва телевизор. Шу ғамхўрлик туфайли, тоғли жойларда яшасак ҳам дунёда бўлаётган воқеалардан хабардор бўлиб турибмиз.

Деҳқонбува, биласизми, бизнинг қишлоғимиз марказига «Зорбенд—Зармитан» маршрутида қатновчи автобус бир кунда икки-уч марта келиб турар эди. Мана уч ой бўлди, озми-кўпми узоқ йўлимизни яқин қилиб турган автобусимиз «йўқолиб» қолди. Қаерга ғойиб бўлганини ҳеч ким билмайди. Кунда бўлмаса ҳам кунора совхоз ишчилари ва бошқа йўловчилар автобус бекатида унинг йўлига кўз тикиб, ўтириб қайтиб келишади. Сиздан бирдан-бир илтимосимиз: йўқолган автобусимизни топишга ёрдам берсангиз.

А. АВАЛОВ,
Ш. АҲМЕДОВ,
М. ҲАЙДАРОВ,
Х. ҚУДРАТОВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчилари.

ЭШИТМАДИМ ДЕМАНГЛАР

«Диққат... диққат, эшитмадим деманглар, Карл Маркс номли колхоз радио узелидан гапирамиз. Диққат... Колхоз территориясидаги район маиший хизмат кўрсатиш комбинатига қарашли комплекс қабул пункти Амоло опа Қозоқбоеванинг уйига кўчирилди, тағин эшитмадим демангларов... Тозаланадиган ёки тиктириладиган кийим-кечакларингизни кўтариб опанинг уйига олиб келаберинглар хей...»

Деҳқонбува қишлоқ кезиб ҳали бунақа антиқа хабарни эшитмаган эди. Ҳайратидан турган жойида бир дақиқа михланиб қолди. Кейин ўзига келиб бундай қараса, рўпарасидан пункт мудири Амоло Қозоқбоеванинг ўзи келяпти. Уни тўхтатиб, воқеанинг сабабини суриштирган бўлди.

— Э, Деҳқонбува, нимасини айтай. Айтсам тилим куяди, айтмасам дилим. Бир ярим йилдан бери шу аҳвол. Менинг уйим қабул пунктига айланиб қолган. Буниси ҳам майли. Ахир колхоздагиларнинг ҳаммаси ҳам мени уйимни билишмайди-ку. Тозалайдиган ёки тиктирадиган кийимлигини қўлтиқлаб қаёққа боришларини билишмай юришибди. Баъзан танимай ўзимдан келиб «фалончини уйи қаерда, ўша ерда цех очилганмиш» деб сўраб қўйишади. Колхоз раисига минг бор айтдим. Нима кўп, колхозда бино кўп. Биттасини ажратиб беринг, колхоз ёш-ялонглари сарсон бўлиб қолишди, десам, «Хўп бўлади, сиз хотиржам бўлинг, фалон бригададаги шийпонни қулинг ўргилсин қилиб безаб берамиз дейишдан нарига ўтмаётибди. Хуллас, «Хўп бўлади»ни еб бўладими дегандек мен илтимосимни қўймайман, расимиз ваъда беришни қўймайди. Ҳозир ҳам раис ҳузурига кетаяпман. Зора инсофга келиб, ҳиммат кўрсатиб юборса.

Деҳқонбува райондаги Крупская номли, «Коммунизм» колхозларида ҳам худди шундай аҳволни кўриб, анча ранжиган бўлди. Наҳотки бу хўжаликларда бирорта ҳам маиший хизмат кўрсатиш тармоғи шу кунгача ташкил этилмаган бўлса. Бир товуққа ҳам дон, ҳам сув керак. Уй-рўзғорчиликда нима ишлар чиқиб турмайди. Шунақа пайтларда колхозчилар буюмларини қўлтиқлаб, қаёққа боришади? Район марказигами? Хўш, бундан кимга фойда?

Наҳотки, ана шунинг фарқига боришмаса.

Деҳқонбуванинг пойариқлик жияни.
У. СУЮНОВ.

ДЕҲҚОНБУВА ЎГИТЛАРИДАН

Емон ўзини билмас,
Ўзгани кўзга илмас.
* * *
Емон одам йўлдошини қаритар.
* * *
Емондан коровул қўйсанг,
Ев етти бўлар.
* * *
Емондан коч,
Яхшига кулоч оч.
* * *
Итнинг иши — узмоқ,
Емоннинг иши — бузмоқ.
* * *
Кимки бўлса дилозор,
Ундан элу юрт безор.
* * *
Пиён улфат — бепоён кулфат.
* * *
Ўғирлик ош баданга юқмас.
* * *
Қирқ киши бир ён бўлса,
Қинғир киши бир ён бўлар.
* * *
Ёлғончининг сўзидан эмас, кўзидан бил.
* * *
Ғайратсизнинг ғайрати,
Иш битганда қистайди.
* * *
Дили қинғирнинг тили қинғир.

— Нега бизга ем бермай қўйдингиз?
— Э сут берсанг ем ейсан-да! Сиздан угина, биздан бугина, деган гапни эшитмаганмисан?

А. Холиқов чизган расм.

Дами хуржунда
Ишларнинг изоҳли луғати

СВОДКА — амалдагини кўпайтириб кўрсатадиган чўмич.

ГАЗ БАЛЛОНИ — баъзи шофёрлар йўл-йўлакай кичигини 2 сўм, каттасини уч сўмдан сотиб, томоғини мойлаб турадиган идиш.

АРОҚ — айби кўп бўлгани учун шишанинг ичига қамаб қўйилган оқ суюқлик.

ЧАЙҚОВЧИ — тўғрилик, ҳалоллик, виждонлилик, меҳнатсеварлик каби сифатлардан бегона бўлган текинхўр шахс.

СИЧҚОН — омборда «сув» бўлган нарсаларни ҳисобдан чиқаришда актга тиркаладиган бирдан-бир жонли гувоҳ.

А. АБДУРАИМОВ,
Ю. УСМОНОВ.

СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги
ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ
1982—83 ўқув йилига
КУНДУЗГИ БЎЛИМГА
қуйидаги ихтисосликлар бўйича

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

агрономия, мева-сабзавот ва узумчилик, агрохимия ва тупроқшунослик, ўсимликларни ҳимоя қилиш, ипакчилик, ўрмон хўжалиги, зоотехник, қишлоқ хўжалиги экономикаси ва уни ташкил этиш, бухгалтерия ҳисоби ва қишлоқ хўжалиги хўжалик фаолиятининг анализи.

ФАРҒОНА ФИЛИАЛИ:

агрономия, зоотехник, қишлоқ хўжалик экономикаси ва уни ташкил этиш, қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби.

Институт ва филиал агроном-дала мудирлари, шоликорлар, селекциячи-уруғчилар, суғориладиган ер ишлари, мева-сабзавот ва узумчилик, тоза тупроқда сабзавотчилик, агрохимик-тупроқшунослар, ўсимликларни ҳимоя қилиш агрономлари, ипакчилар, ўрмон хўжалиги инженерлари, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг иқтисодчи-ташкилотчилари, бухгалтерия ҳисоби ҳамда қишлоқ хўжалиги хўжалик фаолиятини анализ қилувчи иқтисодчилар, кенг профилли зоотехниклар тайёрлайди.

Аризалар 31 июлгача қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари — 1 августдан 20 августгача.

Институтга ва филиалга кириш ҳақида аризалар факультет ва ихтисослик кўрсатилган ҳолда ректор номига топширилади.

Аризага қуйидагилар қўшиб топширилади: маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), медицина справкаси (286-форма), 4 та фотосурат (3x4 см. ҳажмда), сўнгги иш (ёки ўқиш) жойидан характеристика, меҳнат дафтари (колхоз дафтари) дан кўчирма, корхона маъмурияти томонидан тасдиқланган бўлиши керак.

Махсус ўрта билим юртини тамомлаган ва ишлаб чиқариш стажисиз олий ўқув юртига кириш ҳуқуқига эга бўлганлар мазкур билим юрти томонидан берилган белгиланган намунадаги справкаларни тақдим этадилар.

Кириш имтиҳонлари: қишлоқ хўжалиги экономикаси ва уни ташкил этиш ҳамда бухгалтерия ҳисобига — математика (оғзаки), география (оғзаки), биология (оғзаки); ўрмон хўжалигига — математика (оғзаки), химия (оғзаки), физика (оғзаки), қолган бошқа ҳамма ихтисосликларга — химия (оғзаки), физика (оғзаки), биология (оғзаки).

Булардан ташқари, ҳамма абитуриентлар ўзбек ёки рус тилида она тили ва адабиётдан (иншо) кириш имтиҳони топширадилар.

Белгиланган муддатдан ортиқ хизмат қилганлар ҳамда мажбурий ҳарбий хизматдан запасга бўшатилганлар ва институтга зоотехник, ўрмон хўжалиги, қишлоқ хўжалик экономикаси ва уни ташкил этиш ихтисосини эгаллаш учун ўқишга юборилганлар кириш имтиҳонларидан яхши баҳоларда ўтганлари тақдирда, шунингдек ихтироларнинг муаллифлари ҳамда республикада хизмат кўрсатган рационализаторлар институтга конкурсдан ташқари қабул қилинадилар.

Камида икки йиллик иш стажига эга бўлганлар ва ҳарбий хизматдан запасга бўшатилганлар, шунингдек иш стажидан қатъий назар, колхоз, совхозлар ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналари томонидан стипендия тўлаб ўқишга юборилганлар конкурс бўйича ўқишга қабул қилишда имтиёзли ҳуқуққа эгадирлар.

Умумий таълим мактабларини медаль билан ёки ўрта махсус билим юртини имтиёзли диплом билан тамомлаганлар кириш имтиҳонларида барча агрономия ихтисосликлари ва зоотехник ихтисосига — химиядан, экономика, бухгалтерия ҳисоби, ўрмон хўжалиги ихтисоси бўйича кирувчилар — математикадан имтиҳон топширадилар. Биринчи имтиҳондан «аъло» баҳо олганлар қолган фанлардан кириш имтиҳони топширишдан озод этиладилар ва конкурсдан ташқари қабул қилинадилар.

Адрес: 700183, Тошкент шаҳри, 183-алоқа бўлими (19, 73, 115, 102-автобуслар; 10, 103-маршрут таксиларнинг «ТашСХИ» бекати).

Филиал адреси: 712002, Фарғона шаҳри, Қувасой кўча, 2 «а» уй (14 тезюрар, 12-автобусларнинг «Қувасой кўча» бекати).

СПОРТ

ВЕЛОПОЙГА

ТЕРМА КОМАНДА САФИДА

Италияда ўсмирлар ўртасида шосседа пойга бўйича жаҳон чемпионати бошланди. Бунда 29 мамлакатнинг 151 нафар спортчиси ғолиблик учун баҳсга киришди.

Италиянинг унча катта бўлмаган Маршано шаҳрида дастлабки старт берилди. Бунда иштирокчилар 21 километрли масофада куч синашдилар. СССР терма командаси сафида целиноградлик Владимир Шевченко, олмалиқлик Юрий Абрамов, ригалик Юрий Сердюков, целиноградлик Александр Катревич, харьковлик Сергей Змиевский ва тошкентлик Жамолиддин Абдужабборовлар иштирок этишмоқда.

21 километрли масофага бўлган пойгада аваллига совет велосипедчилари олдинда боришди. Лекин кейинчалик Бельгия спортчиси Роже Сикс маҳорат кўрсатиб, ниҳоятда тезлик билан марра чизиғига биринчи бўлиб етиб келди. Натижада у олтин медаль соҳиби бўлди. ГДР терма командаси вакили Андреас Люкс марра чизиғини иккинчи бўлиб босиб ўтди. Республикамиз вакили — олмалиқлик Юрий Абрамов эса учинчи натижани кўрсатиб, бронза медалини қўлга киритди.

ФУТБОЛ

ИККИНЧИ ДАВРА БОШЛАНДИ

СССР чемпионатининг иккинчи лига, еттинчи зонасида иштирок этаётган командалар ўртасида иккинчи давра ўйинлари бошланди.

Ҳал қилувчи давранинг дастлабки турида турнир жадвали пешқадами — Самарқанднинг «Динамо» командаси футболчилари дам олишди. Иккинчи ўринда бораётган Наманганнинг «Навбаҳор» коллективи эса Танзанияда ўртоқлик учрашувлари ўтказганлиги сабабли мазкур турда қатнаша олмади. Наманганликлар дастлаб республика пойтахти Дор-ус-Саломда «Танзания-81» чемпиони «Янг Африканс» футболчилари билан куч синашишди — 1:1. Улар ўртасидаги такрорий матчда вакилларимизнинг қўли баланд келди — 2:1. «Навбаҳор», «Симба» командаси билан бўлган сўнгги учрашувда 3:1 ҳисобида ғалаба қозонди.

Турнир жадвалининг учинчи поғонасини эгаллаб турган Фарғонанинг «Нефтяник» коллективи «Шаҳрихон» футболчиларининг меҳмони бўлди. Бу учрашув жанговар тарзда ўтиб, 2:2 ҳисоби қайд этилди. Тошкентнинг «Старт» командаси иккинчи даврани ғалаба билан бошлаб, очколар сонини 24 тага етказишга эришди. Пойтахт футболчилари ўз майдонларида «Ҳисор» командасини 2:1 ҳисобида енгишди.

Бошқа учрашувлар қуйидаги натижаларни берди: «Автомобилист» — «Пахтакор» — 2:0, «Наримоновчи» — «Хива» — 2:0, «Амударё» — «Ёшлик» — 0:3, «Хоразм» — «Зарафшон» — 1:1, «Олой» — ЦОР — 3:2.

Бу турдаги «Янгиер» — «Соҳибкор» учрашуви кечиктирилди. Еттинчи зона командалари иккинчи давранинг иккинчи тур ўйинларини 1 августда ўтказишади.

ЧИМ ХОККЕЙ

ОЛИЙ ЛИГАДА

Эркаклар командалари ўртасида мамлакат чемпионатининг навбатдаги учрашувлари ўтказилди.

Биринчиликда совринли ўринлардан бирига даъвогарлик қилаётган Андижоннинг «Звезда» командаси Ленинскда маҳаллий «Старт» хоккейчиларига қарши ўйнади. Биринчи кунги учрашув 4:2 ҳисобида андижонликлар фойдасига ҳал бўлди. Такрорий учрашувда ҳам «Звезда» коллективи устун келди — 5:3.

Фарғонанинг «Химик» командаси Москвада «Фили» коллективи билан куч синашди. Биринчи кунги ўйинда дуранг натижа (1:1) қайд этилди. Такрорий учрашувда майдон эгалари йирик ҳисобда (6:0) ғалаба қозонишди.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

ПАЙШАНБА
29 ИЮЛЬ.

МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Қувноқ стартлар».
10.25 «Олам кинокамера кўзгусида». «Фирма ишлари билан». 1-қисм.
11.55 Ишлаб чиқариш гимнастикаси.
15.00 Янгиликлар.
* * *
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Озиқ-овқат программаси — умумхалқ иши». Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси.
16.20 Болалар учун фильм. «Қувноқ воқеалар».
17.45 Шахмат мактаби.
18.15 «Ёшлар адреслари».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Инсон ва қонун».
20.00 СССР Йўллар министрлиги намунали духовой оркестрининг концерти.
20.20 «Олам кинокамера кўзгусида». «Фирманинг ишлари билан». 2-қисм.
21.30 «Время».
22.05 «Сиз бунга қодирсиз».
23.05 СССР халқ артисти М. Войтес ва РСФСР халқ артисти Д. Дашкев РСФСР халқ артисти Н. Некрасов раҳбарлигидаги рус халқ чолғулари академик оркестри жўрлигида қўшиқлар ижро этишади.
23.55 «Дунё воқеалари».

МТ II
* * *
18.30 Янгиликлар.
18.50 Ҳужжатли фильм премьераси.
19.00 «Қўшиқларимиз сенга, мамлакат». Фильм-концерт.
19.30 «Уфқ». Ленинграддан олиб кўрсатилади.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 Рус халқ қўшиқларидан концерт.
21.00 Енгил атлетика бўйича СССР чемпионати. Киевдан олиб кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.05 «Пароходлар эса наъра тортиб жўнаб кетади». Телевизион бадиий фильм.

ЎзТВ I

11.25 Кўрсатувлар программаси.
11.30 «Ғалати дўст». Мультфильм.
11.40 «Фарзандим — жигарбандим». Й. Охунбобоев номли Ёш томошабинлар театрининг спектакли.
* * *
18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Эҳ, дам олдим, «Мовий филча», «Қуёш қуёни». Мультфильмлар.
18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Сенинг замондошинг».
19.00 «Ҳаёт каби тирик».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Баландлик». Телефильм.
20.15 «Ноз-неъмат бунёдкори».
20.30 «Ахборот».
20.50 Ф. Баратова ва И. Малаков концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Дунё воқеалари».
22.35 «Уларни фақат афтидан танир эдилар». Бадиий фильм.
00.05 Янгиликлар.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»
«СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана
Р. — 06440.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ТОШКЕНТ—П, ЛЕНИН КЎЧАСИ, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 33-44-43 32-56-21, 33-54-33, 32-54-42. Масъул секретарь — 33-09-93, 32-56-26. Секретариат — 32-54-48, 32-56-25. Партия турмуши бўлими — 32-56-34, 32-56-22. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-33. Қишлоқ қурилиши бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52, 32-56-39. Таржима бўлимлари — 32-56-37, 32-54-54. Сатира ва юмор бўлими — 32-54-52. Иллюстрация бўлими — 32-56-27, 32-58-83. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64543.

А. 1077.